

KAS BŪTŲ BUVĘ, JEI...

Apie galimybes, kurių nebuvo

Vytautas Meskauskas

Dr. J. Balys NAUJOSIOS VILTIES 12 Nr., prisimindamas praėjusiais metais mirusį karį ir diplomata Kazi Skirpa, tarp kitko taip rašė:

'Jis buvo laikomas provokiškos politikos šalininku. Nebuvo jis 'germanofilas', tačiau jo galvojimas buvo grynai politinis ir praktiškas. Jis taip galvojo. Mes negalime pasitikėti nė rusais, nė lenkais, kurie mūsų atžvilgiu turi tik gruoboniškas užmačias. Anglams ir prancūzams mes esame nereikšmingi. Tik vokiečiai gali būti suinteresuoti, kad egzistuotų tarp Rusijos ir Vokietijos tokia nedidelė savarankiška Lietuva, antikomunistinė, o ir Lenkijos atžvilgiu su kuria vokiečiai vaidijosi dėl koridoriaus ir Dancigo, mažiausiai būtų neutrali, ar net priešinga. Toks galvojimas turėjo pagrindą.'

Kažin? Taip galima buvo galvoti kokiam tolimam Lietuvos kaime, tačiau nepaprastasiuntinys ir įgaliotas ministras Berlyne, akredituotas prie paties Hitlerio, turėjo geriau orientuotis to užmačiose. Tos buvo:

'1918 metais mes sukūrėm Baltijos valstybes ir Ukrainą. Šiandien tačiau mes neturime jokio intereso Baltijos valstybių ir laisvos Ukrainos egzistencijos pratęsimui.'

Taip Hitleris pareiškė viename iš savo monologų vyriausioje būstinėje (žiūrėk ką tik išėjusią knygą 'Adolf Hitler: Monologe im Fuehrerhauptquartier 1941-1944', Albert Knaus Verlag, 480 psl., 39.80 DM). Tiesa, tai buvo jau pasakyta 1941.9.17 - karo metu, kada vokiečiams labai sekėsi, tačiau nacių idėjos neturėjo būti svetimos taip ilgai Vokietijoje gyvenusiam diplomatai. Rašo toliau dr. J. Balys:

'Prieš pat karo su rusais pradžią, 1941 m. birželio 19 d. jam pavyko įteikti platų ir gerai paruoštą memorandumą Reicho vyriausybei dėl Lietuvos suverenumo atstatymo, kurį priėmė politinio VI s. viršininkas Grundherras. Kada šis pareigūnas, pasitaręs su aukštesniu, turbūt pasekretorium Weizsaeckeriu, pareiškė nematęs pagrindo tokiai politinei padėčiai, kuri vestų prie tokių galimybių, tai Skirpa i tai atsakė diplomatišku nusišypsojimu ...'

Gal 'realiau' Skirpa galvojo, jog reikėjo, karui prasidėjus, atsiimti patiems Vilnių ir tuo pačiu pastatyti vokiečius prieš įvykusį faktą, kas ko gero neleistų jiems atiduoti Lietuvos sovietų įtakai. Galima būtų išvengti pirmos sovietų okupacijos, ko gero - prileidžia dr. Balys ir dabar būtų geriau:

'Vokiečių sąjungininkai buvo ir suomia, o jiems pavyko nors pusiau likti nepriklausomais. Mat jie kovojo. Niekas kitas dėl tavo laisvės nekariaus ... Skirpos tezė, kad Lietuvos tragedija prasidėjo tuo, kai nežygiavome į Vilnių, yra labai pagrįsta.'

Kita vertus, kaip galima tikėtis tokio žygio, jei ano laiko vyriausybė tikėjosi Vakarų pergalės I-mo Pas. Karo pavyzdžiu? Chamberlainas ir numirė aiškindamas, kad dėl tautos nuotaikų, jis negalėjo laikytis kitos politikos, kaip 'appeasement' Hitleriui. Būtų reikalavęs priešintis, neišlaikytų valdžioje. Zinoma, kad Hitleris elgėsi nelogiškai, neieškodamas kitų tautų talkos, bet jis toks buvo - ir nieko čia negalėjome padaryti.

Klystumė manydami, kad galvoti kaip būtų buvę, jei ... yra skirta tik emigrantams. Štai čia neseniai pasirodė John Grigg knyga '1943: The Victory That Never Was' (Farrar Straus ir Giroux; \$12.50). Joje įrodinėjama, kad vakariečiai padarė fatalę klaidą, neišsiskeldami Prancūzijoje jau 1943 metais, bet vietoje to supdami Europą iš Pietų pusės ir invaziją į ją pradėdami Sicilijoje. Autorius nesutinka, kad 1943 m. dar nebuvo galima bandyti keltis į Prancūziją. Taip vadinama vokiečių 'Atlanto siena' - jų įsivertinimai pakrastyje - tuo laiku dar nebuvo pastatyti. Taip raportavęs Vakarų fronto vadas maršalas Karl von Rundstedt pačiam Hitleriui. Griggas išveda:

'... svarbiau buvo grąžinti Prancūziją į karą, negu Italiją iš jo išvesti. De Gaulle buvo prancūzų vadas, vertas pasitikėjimo ... reikėjo su juo tartis apie invazijos planus, ir jis turėtų galimai greičiau būti grąžintas į Prancūziją.'

Tuo atveju karas būtų pasibaigęs greičiau, sovietai nebū-

(Nukelta į 2 psl.)

VI-sios tautinių šokių šventės ruošos komitetas. Pirmoje eilėje iš kairės: Dalia Dundzilienė, Nijolė Pupienė, Vytautas Kutkus (Krašto valdybos pirm.), Jonas Talandis (komiteto pirm.), Faustas Strolia, Antanas Rudis, Ritonė Rudaitienė. Antroje eilėje: Sofija Džiugienė, Ada Sutkuvienė, Edvardas Lapas, Genė Rimkienė, Jonas Baris, Dalė Gotseitienė, Modestas Jakaitis, Rima Rėklaitienė, Jūratė Jakaitienė. V. Jasinevičiaus nuotr.

Artėja lietuvių tautinių šokių šventė Chicagoje

ANTANAS JUODVALKIS

Pasaulio lietuvių VI-ajai tautinių šokių šventei ruošti, JAV LB Krašto valdybos pavedimu, Jonas Talandis sudarė plačios apimties komitetą ir pradėjo paruošiamuosius darbus.

Pirm. J. Talandis, š. m. kovo 28 d. sukviėtė komitetą ir spaudos bei radijo darbuotojus į Sharkos restoraną ir supažindino su atliktais darbais bei pasiruošimu artėjančiai tautinių šokių šventei.

VI-ajai tautinių šokių šventei ruošti komitetą sudaro: Jonas Talandis — pirmininkas, Nijolė Pupienė — šokių direktorė, Faustas Strolia — muzikos direktorius, Modestas Jakaitis — JAV LB atstovas, Bronius Juodelis — L.F.D.F., Inc. atstovas, Galina Gobienė — tautinių šokių Inst. atstovė, Dalia Dundzilienė — išdininkė ir Ritonė Rudaitienė — sekretorė.

Atskirų komisijų pirmininkai yra: registracijos R. Rėklaitienė, pirmos pagalbos dr. A. Gleveckas, leidinio redaktorius J. Baris, dovanų paskirstymo E. Lapas, filmos direktorius A. Kezys, S. J., šventės banketo J. Jakaitienė, šventės dienos balius S. Džiugienė, aukų rinkimo ir garbės svečių A. Rudis, šokėjų susipažinimo vakaro L. Radvila, spaudos D. Gotseitienė ir narė Rūta Gierštikaitė.

Kaip matome, komitetas sudarytas labai plačios apimties ir įjungta į darbą daug žmonių. Spaudos ir informacijos vadovė Dalė Gotseitienė pravedė pašnekesį ir supažindino su komiteto nariais.

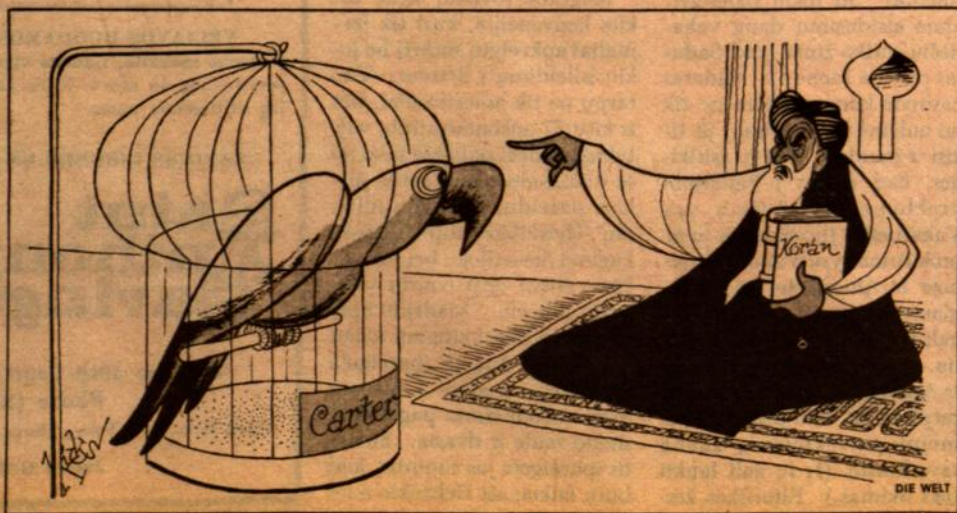
Šokių direktorė Nijolė Pupienė pranešė, kad užsigestravo arti 2,300 šokėjų. Tai daugiau, kaip bet kurioje ankstyvesnėje tautinių šokių šventėje. Šokėjai suskirstyti į 4 grupes: vaikų 12 vienetų — 24 rateliai (400 šokėjų), jaunių 19 vienetų — 28 rateliai (500 šokėjų), studentų 41 vienetas — 56 rateliai (900 šokėjų), veteranų 20 vienetų — 25 rateliai (400 šokėjų).

Šokėjai atvyksta iš įvairių pasaulio kraštų: Australijos, Brazilijos, Europos, Kanados ir JAV.

Muzikos direktorius Faustas Strolia painformavo kad bandoma sudaryti orkestrą iš Lyric operos profesionalų muzikantų. Dalį šokių palydės jungtinis choras — Tėviškės parapijos, Vyčių, Dainavos, Operos ir kiti. Kviečiami ir kiti chorai ar pavieniai balsingi asmenys tuojau registruotis. Kai kuriuos šokius palydės lietuvių liaudies instrumentų ir kanklių ansambliai. Prie muzikos orkestracijos dirba jauni muzikai A. Kaminskas, D. Polikaitis ir kiti.

Pirm. Jonas Talandis pasidžiaugė, kad darbas vyks-

(Nukelta į 5 psl.)

— Kartok: "Įkaitų paėmimas yra teisėta diplomatijos priemonė!"

Reaganas ir Carteris jau nebesulaikomi. — Kalbos apie trečiąją partiją. — Naujas sąmyšis dėl įkaitų Irane.

Pirminiai rinkimai Wisconsin ir Kansas patvirtino jau anksčiau susidariusį išpūdį, kad Carteris ir Reaganą jau sunku sustabdyti į savo partijų nominacijas. Staigmena liberaliai nusistatęs Wisconsin buvo kongresmano Andersono silpnas pasirodymas. Jis tikėjosi, jog už jį balsuos daug nepriklausomųjų, ir net demokratų, kadangi Wisconsin nerekia priklausyti partijai, kad dalyvauti jos pirmuose rinkimuose. Taip ir buvo iš tikro, tačiau jį balsavo ne tik už Andersoną, bet ir Bush ir Reagan, kuris gavo 23% nepriklausomųjų ir demokratų balsų. Tai kalba už krašto nuotaikų pakrypimą į dešinę. O jei kam Reaganas per daug konservatyvus, tas - bent Wisconsin - greičiau balsavo už Bush, kuris ideologiškai kiek mažiau konservatyvus už Reagan, bet ne už daugiau liberalų Anderson. Ar tai reiškia, kad Anderson praktiškai jau baigtas? Respublikonų tarpe - taip. Jis turėtų greitai apsispręsti, ar jam kandidatutuoti kaip 'trečios partijos' kandidatu. Sumetimai už tai būtų tokie, kad abiejose partijose ir platesnėje visuomenėje yra daug tokių, kuriems nei Reagan, nei Carter nėra priimtini. Kairiųjų savitraščiui The Nation, pavyzdžiui, jie abu per daug pakrypę į dešinę. Jei Anderson taip kandidatutuotų, jie eventualiai galėtų gauti ne tik savo šalininkų, bet ir už Kennedy, bei jau pasitraukusio iš varžybų Californijos gub. Brown šalininkų balsus. Nūdien atrodo, jog jų neužtektų išrinkimui, tik gal galėtų pakenkti ar padėti vienam iš dviejų pirmaujančių kandidatų. Šiuo metu

Kas būtų...

(Atkelta iš 1 psl.)

tų paspėjė iki jo pabaigos taip toli nužygiuoti į Vakarus, kaip 1945 metais ir ... mūsų politikai, laukę Vakarų pergalės, būtų pasirodę esą teisūs. Bet ar iš tikro tai buvo galimybių ribose?

Ats. gen. lt. James M. Gavin, recenzuodamas tą knygą The New Republik savitraštyje, su tokia prielaida nesutinka. 1942 metais jis buvo parašutininkų dalių štabo viršininkas ir galįs paliūdyti, kad 1943 metais amerikiečiai nei savo pasirodime, nei ginklais dar negalėjo pasipriešinti vokiečių tankams su jų kelių metų kovų praktika. Tiesa, amerikiečiai tuo laiku jau buvo kovoję su vokiečiais Siaurės Afrikoje, bet ten nebuvo gerai pasirodę. Tik po pasisekusio išsikėlimo į Siciliją ir Italiją buvo įgytas reikalingas patyrimas ir pasitikėjimas, kuris iga lino sėkmingą invaziją į Normandiją sekančiais, 1944 metais.

Klausimas, kaip geriausiai pasielgti susidariusioje būklėje ir toliau pasilieka amžinas.

atrodo, kad daugiau padėtų Reagan'ui negu Carter'ui.

Salia rinkimų kita, daugiau dėmesio šiame krašte sukėlusio tema, buvo Teherano įkaitai. Carter administracija iš vienos pusės ieškojo kokių nors priemonių Irano paspaudimui iš kitos - palaikė žodinių kontaktų su Teherano vyriausybe per Sveicarijos ambasada. Teherano vyriausybė tuos 'pasikeitimų nuomonėmis' paskelbė, jų tarpe ir laišką, neva tai Carter'io rašytą ajotolai Khomeini. Iš tikro tai buvęs ne prezidento laiškas, bet tūlo Argentinos advokato Hector Villalon, kuris tarpininkaujas, rašyto laiško projektas patirti, ar kas nors panašaus patenkintų Teheraną. Washingtono administracija, atrodo, manė, kad jei įkaitus pati valdžia perimtų savo žinion, tai būtų jau šioks toks laimėjimas, nes dabar įkaitus laiko kaž kokia visai privati gauja. Sykių paėmus įkaitus savo žinion, Irano valdžia būtų ir už juos atsakinga, bei juos turėtų anksčiau ar vėliau išleisti. Tuo tarpu papildomas Irano spaudimas galėtų iranėčius daugiau nustatyti prieš JAV ir paskatintų vyriausybę ieškoti didesnės atamos Sovietų Sąjungoje, kuri, žinoma, nieko dovanai nedaro. Irano prezidentas Bani-Sadr paskelbė, kad įkaitai galėtų būti perimti Revoliucinės Tarybos žinion, jei JAV oficialiai pareikštų, kad jos nieko nedarys ir ramiai lauks iki tą klausimą išspręs naujai išrinktas seimas, kuris susirinks tik birželio mėnesį! Carteris po to nutarė bent laikinai sustabdyti bet kokį praplestą spaudimą. Atrodo, jog jis apsidžiaugė, kad nieko nerekia daryti. Tuo tarpu 30 karo laivų telkinio laikymas Indijos vandenyne kaštuos apie 3 milijonus dolerių papildomų išlaidų per metus.

Tokioje situacijoje galima tik džiaugtis Egipto prezidento Sadato narsa priimti pas save šachą, kurio JAV pas save nedrįso laikyti. Draša imponuoja ir šiais laikais. Frankfurter Allgemeine Zeitung taip rašo apie Sadato sprendimą:

'Vis dar atsiranda padorių žmonių! Su tokiu palengvinimo atsidusimu daug vakariečių sutiko žinia, kad Sadatas priėmė šachą ... Sadatas pasirodė kilnus, tačiau ne tik tai nulėmė jo nutarimą, jis tikisi ir naudos. Mat jis įsitikinęs, kad raktas į Palestinos problemas sprendimą yra Vakaruose. Juo didesnis jo populiarumas yra Vakarų Europoje ir Amerikoje, juo daugiau paramos iš tos pusės jis gali tikėtis derantis su Izraeliu. Jis įgyt daugiau pagarbos ir Arabijos pusiasalio valdovų tarpe už tai, kad priėmė Khomeini persekiojamą šachą savo krašte. (Ir jų gali laukti toks likimas.) Riteriškas žes-

tas Sadatui padės ir derantis su amerikiečiais dėl moderniškesnių ginklų tiekimo. Valsiečio sūnus Sadatas turėjo teisingą instinktą nusprenddamas, kad bent jis, Sadatas, neišduos šacho.

Juri Stepanov, sovietų baleto šokėjas, š. m. sausio mėn. Romoje pabėgo iš savo ansamblio ir pasipraštė azilo teisių Amerikoje. Bet čia tik trumpą laiką pabuvis, balandžio 1 dieną išvyko atgal aerofloto lėktuvu iš Washingtono Dulles aerodromo. Jo draugai sakosi nieko nežinoję apie jo planus, jis buvęs Amerika labai patenkintas. Jie mano, kad jis buvęs kaip nors sovietų priverstas grįžti. Kaž kas panašaus į Cesiūno atvejį.

AR SUSIRINKS MADRIDO KONFERENCIJA?

1975 metais 35 vyriausybės, kurios pasirašė Helsinkio Europos Bendradarbiavimo ir Saugumo Akta, sutarė rinktis kas antri metai patikrinimui, ar jos laikėsi ar ne tos sutarties nuostatų. Pirmoji tokių konferencijų įvyki prieš dvejus metus Belgrade, o antroji turėtų prasidėti šių metų lapkričio mėn. Madride. Bet ar ji įvyks?

Kovo 21 d. spaudoje pasirodė žinių, kad Prancūzija pasiūlė Atlanto sutarties signatarams Madrido konferenciją atidėti. Oficialiai tai buvo paneigta, tačiau po poros dienų vienas Madrido dienraštis pranešė, kad Ispanija, kaip šeiminkė, pasiūlė konferenciją atidėti laukiant, iki Vakarų-Rytų santykiai atslūgtų dėl Afganistano okupacijos.

Tuo tarpu - praneša londoniškis The Economist - prancūzų diplomatai, nors toliau neigia oficialų pasiūlymą konferenciją atidėti, privačiai įrodinėja, kad Madrido konferencija gali santykis dar daugiau pabloginti. Jean Francois-Poncet, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris, pareiškė, kad tokia konferencija neįmanoma iki sovietai neatstytų 'pasitikėjimo klimatą'.

Belgrade sovietai siekė tokios konvencijos, kuri tik formaliai apžvelgtų sutartį be jokių išileidimų į detales. Tuo tarpu ne tik amerikiečiai, bet ir kitų 27 nekomunistinių valstybių atstovai pabrėžė savo teisę diskutuoti tos sutarties aiškumus pažeidimus, ypač vadina jų 'Helsinkio grupių' persekiojimą Sovietijoje, bei susisiekimo laisvę tarp įvairių valstybių piliečių. Madride apie tai turėtų būti kalbama toliau.

1975 m. sutartis ipareigoja signatarus atsakyti į žmonių teisių reikalavimus pagal Helsinkio raidę ir dvasią. Sutartis ipareigoja jas rūpintis, kad būtų laikomasi Helsinkio nucs

Iš kitos pusės

1978 metais N. VILTIES apžvalgininkas to žurnalo 11 Nr. parašė:

"Užuot... grūdus pusdykiai pardavus sovietams ir tuo stiprinus jų imperialistines užmačias, tegul juos perdirba į spiritą ir jį bent PERPUS maišo su gazolinu, kaip buvo daroma Lietuvoje."

Toks iš piršto išlaužtas teigimas buvo pastebėtas šioje vietoje; nei Lietuvoje nei kur kitur niekas nemaišė benzino su alkoholiu PERPUS. Kadangi amerikiečiai, kuriems buvo duotas tas patarimas, apžvalgininko pamokymų ne tik neklausė, bet ir nežino, reikėjo tikėtis, kad tuo visa byla ir pasibaigs. Bet ne. Praėjus pusantrų metų anas apžvalgininkas, prikišęs man norą visus pamokyti ir žiūrėti 'ne iš tos pusės', vėl kartoja panašius dalykus N. VILTIES 12 Nr.:

"Kodėl amerikiečiai, su savo išvystyta technika, negalėtų ilgai nelaukdami pasigaminti bent su 50% alkoholio mišiniu varomus automobilius ir išrasti būdą, kaip pigiai perdirbti senuosius automobilius naujam degalui?"

Į tą klausimą jis žino ir atsakymą:

"Aišku, alyvos degalus gaminančios kompanijos tada nustotų savo pasakiškų pelnų, todėl neverčiamos nenorės prisitaikyti. Jos gal mieliau išleis milijonus kyšiams, kad tik tas įstatymas npraeitų."

Kas kita, girdi, Brazilijoje. Ten 'virta' valdžia patvarko, kas kraštui naudinga, bet nežiūrė, kas būtų naudinga GM ar kokiam didžiajam bizniui. Tai kaip čia dabar išeina? Iš vienos pusės pageidaujama tvirtos, brazilškos, valdžios benziniui maišyti, iš kitos apžvalgos pabaigoje pageidaujamas 'ryžtingų konservatorių laimėjimas ateinančiuose rinkimuose. Juk konservatoriai kaip tik reikalauja sumažinti valdžios priežiūrą ūkiniuose reikaluose. Jie visai teisingai nurodo, kad, jei valdžia nekontroliuotų vietinės gamybos naftos kainų, jos būtų daugiau ir kraštas būtų jau seniau pradėjęs ieškoti jai pakaitalų ir kitaip taikintis prie didėjančių energijos kainų. Tarp kitko: spiritas nelaikomas geru pakaitalu benziniui, nes jo pagaminimas verčia suvartoti tiek pat energijos (dažniausiai naftos), kiek pats duoda! vm

P. S. Ar tik nenoras viską maišyti paskatino Vilties užklandom duoti citatų, jų tarpe ir Solženyceno 46 psl., angliškai?

tatų. Dar daugiau, Helsinkio susitarimas paneigia sovietų aiškinimą, kad toks rūpinimasis yra neleistinas įsikišimas į valstybių vidaus reikalus. Brežnevas tokį įsikišimą įskamiai legalizavo pasirašydamas Helsinkio sutartį, kurią jis laiko... savo asmeniniu laimėjimu.

Aišku, kad sovietams norėtųsi Madrido sesiją atidėti, ar

net tokių konferencijų daugiau nešaukti, bet jie negali viešai pareikšti nesilaiką Helsinkio principu, nors praktikoje jų ir nesilaikytų. Leisti tai padaryti - išvedžioja Economist - nebūtų pasitarnavimas tikrai detentei. Todėl, jei ją atidėti, reikėtų susitarti dėl kitos datos. Geriausia tačiau būtų konferenciją sušaukti - su 'pasitikėjimo dvasia', ar be jos.

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitor įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

NAUJA SUĖMIMŲ BANGA OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Lig šiol žinoma, kad 6 lietuviai, pasirašiusieji 45 pabaltiečių memorandumą, smerkiantį prieš 40 metų pasirašytą Molotovo - Ribbentropo paktą, buvo areštuoti okupuotoje Lietuvoje. Šis pabaltiečių pareiškimas reikalauja garantuotą tautos apsisprendime teisę Pabaltijo valstybėms.

Naujausių suimtųjų tarpe yra buvęs politinis kalnys Jonas Petkevičius ir Lietuvos Helsinkio grupės du nariai — Algirdas Statkevičius ir Mečislovas Jurevičius.

Jonas Petkevičius su žmona Jadvyga ir sūnumi gyvena Šiauliuose ir dirbo Akulų draugijos įmonėje. Petkevičiai ne kartą yra pasirašę įvairius pareiškimus, reikalaujančius teisingumo atstatymo, neteisėtai įkalinus žmogaus teisių kovotojus, bei sovietų valdžios pasirašytų tarptautinių įgyvendinimo. Petkevičius jau 18 metų iškalėjęs Sibire.

Algirdas Statkevičius, gimęs 1937 m., buvo suimtas ir internuotas psichiatrinėje ligoninėje, iš kurios buvo paleistas 1970 metais. Jis įsijungė į Lietuvos Helsinkio grupės veiklą nuo 1979 m. rudens. 1979 m. spalio mėn. jo bute buvo padaryta intensyvi KGB krata.

Mečislovas Jurevičius buvo suimtas 1950 m. ir nuteistas 25 metus kalėti už dalyvavimą pokarinės laisvės kovose. Amnestuotas 1956 m., jis dirbo Šiauliuose, bet buvo atleistas iš darbo prieš penkerius metus.

Vytautas Skuodis

Pranešta, jog jis š. m. vasario pradžioje buvo sulaukytas Šiaulių autobuso stotyje. Jo namuose rasti Helsinkio grupės dokumentai. Prokuroras Jočys Jurevičius kaltino pagal 199 str. trečią paragrafą už tvarkos pažeidimą: sakoma, kad Jurevičius padėjo suorganizuoti tikinčiųjų eisena — demonstraciją prieš tikėjimo laisvės varžymus Lietuvoje.

Kiti lietuviai, pasirašiusieji 45 pabaltiečių pareiškimą, pastaruoju metu irgi suimti, yra Julius Sasnauskas, Arvydas Čekanavičius ir Antanas Terleckas.

Sasnauskas, 20 metų amžiaus jaunuolis, suimtas 1979 m. gruodžio 11 d., jau ne kartą buvo KGB tardomas bei kratomas. Nuo gimnazijos dienų jis buvo milicijos persekiojamas už savo religines ir tautines pažiūras bei už bendravimą su anksčiau kalintu Viktoru Petkum, kuris šiuo metu atlieka 15 metų bausmę Čistopolio kalėjime.

Antanas Terleckas, 51 m. amžiaus ekonomistas, buvo suimtas 1979 m. spalio 30 d. Vilniuje. Jis su šeima jau seniai buvo saugumo terorizuojamas už savo atvirus tautinius įsitikinimus.

Kitas lietuvis, pasirašęs 45 pabaltiečių pareiškimą, kun. Virgilijus Jaugelis, mirė 1980 m. kovo 2 d. Lietuvoje. Sovietinė valdžia užblokavo kelią Virgilijui Jaugeliui įstoti į vienintelę katalikų seminariją Lietuvoje — Kaune. Jis buvo įšventintas kunigu slapta.

Julius Sasnauskas

Metas brandžiai politinei veiklai

Vilius Bražėnas

Pagal atrastą iškarpa, Dirvoje 1964 m. birželio 29 d. atspausdintas mano straipsnis prezidentinių rinkimų klausimu ir "Atviras laiškas bičiuliams Kalifornijoje", raginantis paremti sen. Barry Goldwater kandidatūrą lemtinguose pirminiuose rinkimuose. Dėl to gavau pylos spaudoje iš mūsų, kaip vėliau pasirodė, "liberalinio" sparno, tada ir šokusio pasitarnauti prosovietinių internacionalistų valdančiajai grupei. Vėliau, bedirbant nesekmingoj sen. Goldwater kampanijoje, teko pirmą kartą aiškiai susidurti su tos grupės sėkmingomis pastangomis išlaikyti JAV etnines grupes politinėje tamsoje ir tuo būdu nukreipti jų veiklą į sovietinės vergijos užanšpaudavimo ir laisvojo pasaulio susinaikinimo politikos ir jos vykdytojų remimą. Sen. Goldwater buvo sunaikintas, ir pakilti bandančiam JAV konservatyviam sąjūdžiui buvo, kaip tada atrodė, suduotas mirtinas smūgis. Jeigu tada mane ir konservatorius puolė mane drauge su JAV kairiuoju sparnu sėkmingai susidoroję su dešiniuoju sparnu, matomai smarkiai klydo. Šiandieną amerikiečiai rodo stiprių atsibūdimo iš "liberalinės" hipnozės žymių. Tad metas ir organizuotoms etninėms grupėms prasikrapštyti politines akis.

Po šešiolikos metų vėl prisėdant prie straipsnio rinkimų klausimu, atsiremiama į maždaug 25 metų JAV politikos įdėmus stebėjimo ir joje gan įvairaus

Iš okupuotos Lietuvos gautomis žiniomis, naujai areštuotų eiles papildę Povilas Pečeliūnas ir Justas Gimbutas.

Pranešta, kad po Antano Terlecko ir Juliaus Sasnausko suėmimų buvo pakartotinės kratos pas geologą Vytautą Skuodį ir lietuvių kalbos mokytoją Povilą Pečeliūną. Abu sausio 9 d. taip pat suimti.

Vasario 18 buvo suimtas Justas Gimbutas. Jis buvo nuteistas vasario 28 d. vėneriems metams į pataisos darbų stovyklą už "pasų režimo pažeidimą".

Šie areštai įrodo Sovietų valdžios stiprų užmojų nuo 1979 m. rudens vykdyti intensyvią areštų kampaniją.

Nepatvirtintomis žiniomis iš okupuotos Lietuvos, vasario 16-tą dieną įvyko susidūrimas tarp Lietuvos gyventojų ir policijos. Sakoma, kad buvo daug areštų, ypač 45 pabaltiečių pareiškimo pasirašiusiųjų tarpe.

laipsnio, nors ir ne aukštybėse ir ne profesinio, dalyvavimo patirtį. Į tai įeina ir padarytos klaidos, sudužusios tuščios viltytys ir panašios pasėkos politikavimo remiantis naiviu tikėjimu į didžiąją žinybą, pasitikėjimu rinkimiais pažadais bei lietuvių draugų ir prakalbomis ir besišypsanciomis nuotrūkomis. Teko prieiti išvados, kad etninių grupių, jų tarpe ir lietuvių, svarbus politinis trūkumas buvo tas pats, kaip ir plačiojoje amerikiečių visuomenėje: stoka informacijos apie kandidatų tikrąją politinę filosofiją, apie jų rėmėjus, jų politinę praeitį, net apie jų balsavimo liniją, dažnai priešingą prakalbų linijai. Kitas, gal svarbiausias, ir pagrindinis, trūkumas, tai nesusigaudymas JAV politinėje mašinerijoje ir ją sukančiose užkulisinėse jėgose. Tik dabar, pagaliau, pro didžiosios žinybos tylos uždangą, prasi-veržia gyvybinės svarbos informacija apie CFR, Bilderbergerių, Triilateralistų ir kitų "Vieno Fasaulio" kūrėjų internacionalistų marionetes JAV vyriausybėje, žinyboje, biznyje, unijoje ir kitur. Tik šią informaciją turintiems pasidaro aišku, kokiū būdu prieš 4 metus "iš niekur" iškilo ir staiga garsenybe tapo tūlas Jimmy Carter, ar kodėl šiose pirminiuose rinkimuose staiga "nuosaikiais", "laimėto jais", "vienytojais", "visiems priimtinais", "drąsiais" ir net "konservatyviais" pasidarė tokie kandidatai, kaip neabejotini "liberalai" — George Bush ir John Anderson.

Prie patirties prisidėjo ir stebėjimas bei dalyvavimas kai kuriuose svarbiuose, nors ir žinybos negarsintuose, laimėjimuose, kurie buvo atsiekti labai nesudėtingu ir atviru metodu: neatlaidžiu informacijos skleidimu ir organizuota, koncentruota veikla. Tai nevienu atveju atsėvė net didelį kapitalą ir valdančiosios grupės sukauptą galią. Todėl prieita išvados, kad masių galvoseną ir politinę veiklą gali įtaigoti ne tik tarptautinis pinigais bei jo kontroliuojama masinė žinyba, bet ir gerai organizuotos idealistinės grupės. Todėl mūsų ligšiolinis nedalyvavimas organizuotu būdu JAV politinėje veikloje yra visai nepateisinamas mūsų bejėgiškumo ar nereikšmingumo prielaidomis.

Okupacinio "establišmento" kontroliuojamos žinybos nepatikimumas sovietų ir nacių okupacijų metais buvo (ir tebėra) atsveriamas pagrindžio spauda. Lietuvos bylai ir Amerikos in-

teresams neprielanki didžioji, elito kontroliuojama, JAV žinyba gali būti dar lengviau atsverta vis platesnio dėmesio ir patikimumo įgaunančia konservatyvia amerikastine spauda ir elektronine žinyba. Joseph Pulitzer yra pasakęs: "Amerika stovės ar grius su spauda". Reiškia, kad mums pavojinga prisirakinti prie griūvančios ir Ameriką griaunančios "liberalinės", kontroliuojamos spaudos. Teko girdėti lietuvių inteligentų pasigyrimų: "Aš esu gerai informuotas — skaitau Time ir Newsweek... Deja! Tą pačią propagandą liniją jie galėtų išgirsti iš bet kurio TV ar radijo tinklo žinių programų. Toks "informuotas" mūsų inteligentas ko gero nėra net girdėjęs apie Battleline, American Opinion, Human Events, The Review of the News, Trim ar kitus konservatyvius periodinius leidinius. Todėl ir nežino, kad jis toli gražu nėra informuotas skaitydamas tik valdančiosios grupės spaudą.

Informacijos klausimas nėra surištas tik su rinkimų laimėjimu ar pralaimėjimu, kaip mums visiems turėtų būti vis ryškiau matoma. Jis surištas su laisve ar vergija. Tai matomai jau suprato ir JAV kūrėjas Thomas Jefferson, kurs įspėjo: "Jei tauta tikisi būti neinformuota (ignorant) ir laisva, ji tikisi to, ko niekad nebuvo ir nebus".

Jei mūsų politiniai veikėjai numato šokti ir į 1980 metų rinkiminių veiklą užrištomis akimis, ir su likusia lietuviškos išėivijos visuomene pasidalindami tik savo pačių tamsumu, tegul negaišta laiko ir tenagaišina mūsų savo naiviais raginimais bei įtaigojimais. Gi jeigu tai nėra naivumas ir tamsumas (kas vadovauti pasišaukiantiems yra irgi neatleistina), belieka įtart, jog siekiama tik savo politinio ar medžiaginio gėrio, bet kuria kaina Lietuvai ir Amerikai.

Tad būtų naudinga, jei mūsų laikraščių redakcijos, gavusios kurio nors mūsų politinio darbuotojo nuotrauką, su jo remiamu kandidatu, pareikalautų ir paaiškinimo, kuriuo pagrindu jis tą kandidatą remia ir, žinoma, mus įtaigoja, per tos nuotraukos patalpinimą mūsų spaudoje, jo kandidatą remti.

Gana politinio grabaliojimosi patamsyje.

WANTED JOURNEYMEN
OR IST CLASS SKILLED
TOOL MAKER/4 SLIDE
Spring Mill, company in the Baltimore area has opening for experienced 4 slide or related tool maker. Company is expanding into new building with excellent working conditions and salary package. For information, or to arrange local interview call (301) 366-8700 Mon.-Fri., 8-4.30.
(13-17)

■ Laiškai Dirvai

Dar kartą dėl Keturakio J. V.

Jau vieną kartą 'pasišovusi' sugriauti okup. Lietuvos literato V. Kuzmicko kaltinimus tikrajam 'Amerikos pirtyje' autoriui Juozui Vilkutaičiui Keturakiui, jaučiu pareigą atsiliepti kiekvieną kartą į tuo reikėtu iškeliamas naujas pastabas.

Šį kartą tas liečia dr. J. Jakšto straipsnį (Dirva, nr. 9-4, 1980 m.), kuriame tarp kitko nagrinėjamas d. J. Januškevičiaus laiškas, rašytas Juozui V. Keturakiui 1943 m. Dr. J. Jakštas šiaip tą laišką aiškina: 'Iš Januškevičiaus autentiško liudijimo išeitų, kad Juozas V. buvo žiūrovų tarpe vaidinant jo komediją greičiausia 1898 metais.'

Taigi pažvelkime į Januškevičiaus laišką ir pamatysime, kad toks aiškinimas yra netikslus. Štai jo ištrauka: 'Atsimenu gerai, kad kadaise Tamsta mačiau PETRAPILYJE (mano pabraukta, B.V.G.) lietuvių vakarėlio proga ir buvau Tamstai pristatytas kaip pirmą kartą TEN (mano pabraukta B.V.G.) vaidinęs Tamstos komediją.' Taigi vaidinęs ne tame lietuvių vakarėlyje, bet vaidinęs 'Ameriką pirtyje' pirmą kartą Petrapilyje. Kad šis aiškinimas yra teisingas, mato me iš tolimesnio Januškevičiaus sakinio: 'Tasai vaidinimas įvyko tik gerokai prieš 1899 m. ir net anksčiau negu 1893 m., vadinasi, dar prieš Lietuvų-Zemaičių labdarybės Dr.-jos įkūrimą.' Toksai Januškevičiaus pareiškimas sutinka su Liet. Encikl. minimu 1892 m. pirmu 'Amerikos pirtyje' pastatymu Petrapilyje. Ji sifruošęs Vincas Matulaitis, buvęs tos draugijos pirmininku. (Jeigu 'Am.p.' buvo suvai dinta Petrapilyje 1892 m., prieš Juozui V. išvažiuojant į Kaukazą pas brolių Antaną, tai ji turėjo būti pirmasis 'Am.p.' varijantas, Juozo V. Keturakio įduotas peržiūrėti to meto kritikui dr. Petru Matulaičiui 1891-92 m. Gal Pr. Naujokaitis ir jį priskaitys ... trečiuoju 'Am.p.' autoriumi?)

Toliau savo straipsnyje dr. J. Jakštas suabejoja 'senelio' dr. J. Januškevičiaus atmintimi: 'Gal Januškevičių po tiek metų bus suklaidinusi atmintis ir jis vaidinime sutiktą Antaną V. laikė Juozu. Jei taip, tai būtų įrodymas, kad Petrapilyje komedijos autorium laikytas Antanas V.'

Dr. J. Jakštas teisingai pastebi, kad Juozas V. tuo metu (1898 m.) Petrapilyje negalėjo būti ir nebuvo, bet kadangi TUO METU ten negalėjo būti ir NEBUVO nei Antanas V., tai ir išeina, kad dr. Januškevičius kalba apie susitikimą ne 1898 me. (kaip dr. J. Jakštas aiškina), be kurio nors kito 'lietuvių vakarėlio proga'.

Žinoma, galima abejoti ne tik senelių atmintimi, bet šis senelis (dr. Januškevičius, tuo metu apie 80 m., sulaukęs ne toli šimto, dar labai žvaliai pradėjo rašyti savo atsiminimus ('Simtamečio atsiminimai', Vieniobė, 1959 m. gruodžio 18 d.). Būtų sunku patikėti, kad ilgametis Petrapilio gyventojas ir su teatru turėjęs

ryšių žmogus, galėtų sumaišyti seniai mirusį Vilkutaitį su gyvuoju.

Kad ne visi Petrapilyje komedijos autoriumi laikė Antaną V. (o jų tarpe: valstybės kontrolierius Vincas Matulaitis, žymus veikėjas ir abiejų Vilkutaičių draugas Andrius Dubinskas, teatro žmogus Vyt. Bičiūnas ir kt.) rodo ir tai, kad S. Baltramaičio viešas paraginimas pastatyti 'Amerikos pirtyje' autoriui paminklą ant inž. Antano V. kapo Petrapilyje, liko visiškai neišklaustas.

Jeigu petrapiliečiai būtų tikrai žinoję jį esant autoriumi, be jokios abejonės būtų užvirusi kovą po P. Leono ir dr. K. Griniaus paneigimų, bet, kaip žinoma, niekas į juos nei 'nečyptelėjo' ... nei Petrapilyje, nei Amerikoje, nei galų gale Lietuvoje. Išvada tik viena: arba S. Baltramaitis, arba prof. E. Volteris komedijos autorystę klaidingai priskyrė ne tam Vilkutaičiui, kadangi tik vieną Vilkutaitį ir težinojo.

Zinome, kaip lengva yra paskleisti klaidingą žinią ir kitus suklaidinti, bet kaip sunku prie jos prisipažinti, o juo labiau ją atšaukti, ar sulaikyti ... Kai kam dar ir dabar yra neaišku, kad buvo du Vilkutaičiai, bet tik vienas Keturakis (Vyt. Sirvydas tokią klaidą kartoja ir dar vis 'balsoja' už 'rašulį' Antaną V.).

Šia proga noriu paminėti, kad panašų į S. Baltramaičio atsišaukimą po daugelio metų paskelbė Vokietijoje gyvenęs ir senesniai pasimirus mokslininkas, istorikas dr. A. Rukša, susirūpinęs tikrojo 'Amerikos pirtyje' autoriaus Juozo V. Keturakio kapu Augsburgio kapinėse. Nors kapas buvo paliktas administracijos priežiūrai, bet, matyt, to nepakako ir dr. A. Rukša tą savo susirūpinimą pareiškė spaudoje (Draugas, 1975 m.) To pasėkoje Keturakio palaikai buvo perkelti į Ameriką, Visų Sielų kapines Clevelande.

Dr. J. Jakšto manymu, greičiau Darbininkas (Amerikos korespondento slapyvardis) pasėkė iš Petrapilio atėjusiomis žiniomis, negu atvirščiai, bet šiuo atveju tas per daug didelio skirtumo nesudaro, nes vis tiek išeina, kad 'aklas aklą vedė ...' Kaip žinome, V. Kuzmickas remiasi tik šiais trimis liudininkais, nors ir labai 'nengvapėdiškai' ieškojo ko nors daugiau. Jo atrasti virš 300 inž. A. Vilkutaitį liečiančių

dokumentų (bet ne jo raštų), absoliučiai nieko nesako apie jokią 'Am. p.' autorystę.

Perskaitęs 'Tikrąjį Keturakį ir jo raštus', dr. J. Jakštas prieina išvada: 'Tad prie dokumentinių liudijimų pridėti Juozo V. veikalai pirštu priekšamai rodo, kad jis buvo 'Amerika pirtyje' autorius. (...)' B. V. Gedvilienė įrodė, jog 'Ameriką pirtyje' parašė Juozas V.' Šiuo atveju reikia tik džiaugtis, kad dr. J. Jakštas nėra joks 'Vilkutaičių bičiulis' kaip tą labai ryškiai pažymėjo Pr. Naujokaitis, atsiliepdamas apie kalbininką St. Barzduką, jo straipsnio proga.

Kas neaiškus pasilieka dr. J.J. straipsnyje - tai lygios vertės pripažinimas abiem veikalams: 'Tikrasis Keturakis ir jo raštai' ir V. Kuzmicko 'Keturakis Rinktiniai raštai', kur, anot dr. J.J., yra 'surinkti Antano Vilkutaičio raštai'. Ne sinorėtų tikėti, kad dr. J.J. šią knygą matė, ar skaitė. Juk joje Juozas V. ne tik apšmeižiamas, bet visiškai 'palaidojamas' kaip rašytojas, nors visi jo anksčiau paskelbti raštai ten užima svarbiausią vietą. V. Kuzmickas juos 'papildė' dar trimis, nieko bendro su Keturakio kūryba neturinčiais, nežinomų autorių darbais. Antanui Vilkutaičiui toje knygoje priklauso vien tik jo Tolstojaus dramos vertimas, kuris yra pasirašytas Gulbiniškių

Mūsų visų rūpestis...

Antano Dundzilos straipsnis "Pavojuje lietuvių kalba..." (Dirva vasario 14 d. ir 21 d.) vertas dėmesio. A. Dundzila pasisako drąsiai, atvirai ir rimtai dėl lietuvių kalbos naudojimo nuosmukio. Jam kelia rūpesčio skautai. Man atrodo, kad jau laikas atvirai kalbėti, nes tatau nėra vien skautų rūpestis, bet mūsų visų problema. Mes jau esame linkę kai kuriose mūsų organizacijose nejučiomis pereiti į anglų kalbos naudojimą. Paskutiniame dešimtmetyje tas klausimas vienur ar kitur mėginamas kelti ne tik jaunimo, bet kartais ir senimo. Laimei dar neišdrįstama to konkretizuoti. Man nesuprantama kodėl negalima būti dvikalbiu. Savos kalbos pakeitimas svetima būtų tautinė saužudystė.

Baden Powel skautų įstatai ir pati sistema labai lanksti taikant ją jauno asmens ugdymui. Teisingai A. Dundzila pastebi, kad ji nėra

Antano slapyvardžiu. Kaip jis čia pateko į rinkinius Keturakio raštus?

Bus įdomu pasekti okup. Lietuvos literatūros tyrinėtojų darbą: kaip jie lygins brolių Vilkutaičių raštus. Kaip galima lyginti Juozo grožinę kūrybą su Antano publicistiniais raštais, kadangi grožinės kūrybos jis nėra palikęs. Kaip galima lyginti Juozo originalią lietuvišką komediją su Antano rusiškos dramos vertimu? Jeigu V. Kuzmickas galėjo Keturakiui priskirti tokį 'kūrinį', kaip 'Asilinės valsčiaus bėdos', tai iš tokių lyginimų mažai ko galima tikėtis ...

Galų gale iš spaudos matome, kad Keturakio klausimas pasidarė: kai kam - asmeniškoms garbės, kai kam - 'amerikoniškos' garbės, o drauge ir politinis sviedinukas, kuris gal bus dar ilgai spardomas ... Tačiau, paskelbus visus Keturakio J.V. raštus, tie 'spardymai' pasidaro mažai reikšmingi ... Ilgai ir kantriai 'tylėjęs' Keturakis dabar prabyla pats ... sava kūryba, kuri kiek vienam geros valios lietuviui atsiskleis, kaip nemeluota, nuoširdžiai ir giliai jo suprasta bei pergyventa, kartais kiek komiška, bet kartu ir graudi anų dienų tikrovė ...

Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė

ra skirta kalbai mokytis. Bet ją galima pritaikinti praktiškam kalbos naudojimui sustiprinti. Visos mūsų jaunimo organizacijos, bei studentų korporacijos neatliks savo paskirties, jei jos nenaudos lietuvių kalbos, nepuoselės lituanistikos dalykų, kurie įgalina pažinti tautą ir padeda į ją įtapti.

Antanas Dundzila rašo, esą skautų Brolijos Krivulėje svarstoma kaip pataukti lietuviškai nekalbančius vaikus į skautus. Galvojama įvesti atskiras lietuviškai nekalbančių skiltis. Turiu prisipažinti, kad vienu metu ir aš panašiai galvojau. Atrodė, kad įvedus atskiras skiltis nemokantiems lietuvių kalbos, normalios skiltys bus kalbiniai apsaugotos nuo anglų kalbos įtakos. Ramiai pasvarsčius šį klausimą, priėjau išvados, kad organizacija negali būti dvilypė, ypač skautų, — negali būti joje sūnų ir posūnių, arba dukrų

ir podukrų. Teisingai Antanas Dundzila teigia, kad įvesdami lietuviškai nekalbančias skiltis, patys nepajusime, kaip nuvesime Skautų sąjungą į anglų kalbos naudojimą. Tęsdama tą mintį galėčiau pridėti, ir ji mums bus nebereikalinga.

Šiuo metu Skautų Sąjunga dar uoliai talkininkauja lietuviško darbo baruose. Ji padeda šeimai ir šeštadienei mokyklai. Man nuostabu, kad jaunimo vadovai neteikia išimtinės reikšmės savo organizacijoms. Vaikams būtų labai įdomu priklausti rinkinei organizacijai į kurią ne kiekvienas gali patekti, tik rinktiniai — mūsų atveju tik moką lietuvių kalbą. Tokia organizacija jos narei ar nariui būtų pasididžiavimas. At-ranka nėra nusikaltimas. Universitetai atsirenka profesorius ir studentus. Profesijos ir bendrovės renkasi jų darbams tinkamus žmones. Jau seniai reikėjo, o dabar dar labiau reikia priimti į Skautų Sąjungą tik tuos vaikus, kurie moka lietuvių kalbą. Normalu organizacijai statyti vienokią ar kitokią sąlygą. Tai būtų tik paskatinimas kalbai mokytis. Jei nemokantis išmoks kalbą, jis ar ji galės būti priimtas. Tik ta organizacija yra stipri, kuri rūpinasi kokybe, bet ne kiekybe.

Ateina "kietesni" laikai ir pakanka mūsųose įsigalėjusios tautinės labdaros — iš pasigailėjimo neatstumi "šiaudinio" lietuvių, nemo-kaučio kalbos. Perdėtai humaniškos teorijos yra ne-realios ir jos veda mažą tautą į sunykimą.

Ona Gailiūnaitė

WANTED

O. D. GRINDER
OPERATOR

Must be able to form own set up & work from blue prints & close tolerance. 30 cents night shift premium. Excellent benefits.

LUCAS MACHINE DIV.

12302 KIRBY AVE.

CLEVELAND, OHIO 44108

Equal Opportunity Employer M/F (43-18)

WANTED EXPERIENCED
ESTIMATORS

Light and heavy steel plate and structural fabrication. Must be able to take off material from custom blueprints and have knowledge of labor hours required for fabrication. Applicants must have experience in this field to apply. Salary commensurate with experience. Apply or call to Mr. MIKE PETROVICH.

IRWIN STEEL FABRICATORS

1545 WHIPPLE RD. S.W.

CANTON, OHIO 44708

216-477-4585

An Equal Opportunity Employer (6-15)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

SEPTYNI ŽODŽIAI

Vacys Kavaliūnas

Tylėk, idant galėčiau
tave girdėti.

Max Picard

Rami ir susimąsčiusi Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovė. Tylu, ir savo dvasia, rodos, girdi, kaip šventas Pranciškus beria grūdus aplink jį skraidantiems paukščiam ir kaip švelniu aksomu šiušena jų sparnai.

Kitoje šventovės sienoje, Vilniaus Katedros fone, šventas Kazimieras. Jis nukelia mus į tolimas, kuriose atsiskleidžia gimtoji mūsų žemė — jos garsai, spalvos ir dvasia.

Šventovė pilna publikos. Prie altoriaus tautinių drabužių spalvomis Čiurlionio ansamblis: choristai ir choristės, kanklininkės ir dirigentas A. Mikulskis. Stai ga jos erdvę užlieja A. Mikulskio "Šiluvos Marijai" giesmės žodžiai:

Nenuženk nuo akmens, o
Marija,
Pušynėly žaliai Šiluvos,
Nes krauju ten ir ašarom
lyja,
Nepalik, nepalik Lietuvos.

Koncertas jau prasidėjęs. Ir šventovės erdvėje, nuaidėdami ir į mūsų tautos gyvenimo kelius ir kryžkeles,

susitinka ir į dvasinę harmoniją susilieja ir žodis, ir giesmė, ir kanklių muzika, atsiskleidama ir nuskambėdama dialogine forma.

Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą. Tai pirmasis Kristaus žodis, pasakytas žemei. Po jo — malda, kurią skaito pats "Septynių paskutinių Kristaus žodžių lietuvių maldose" autorius Balys Gaidžiūnas: "Atleidžiame ir mes... Ir prašome, kad skriaudos tos užgytų... Kad mūsų žemė vėl pavasario žiedais žydėtų". Su jos mintimi susilieja ir Čiurlionio ansamblio giedama Alf. Mikulskio "Viešpatie, pasigailėk".

Kai choras nutyla, iš spalvotų čiurlioniečių gretų išeina kanklininkė Mirga Bankaitytė, ir pasigirsta Antrosios maldos žodžiai: "Daug šimtmečių praėję, kai Tave ten niekino. Bet mano žemėje dar ir dabar nedžiūsta kraujas... Iš jaunos mergaitės rankų ištraukta pražydusi gėlė, kad kad nepadėtų jos prie Tavo atminimo kryžiaus", — baigia skaityti taip, tarytum ir iš jos pačios rankų tą gėlės žiedą būtų kas išplėšęs.

Trečiąją maldą skaito Kęstutis Civinskas. Moterie, štai Tavo sūnus. Ir pasi-

Čiurlionio ansamblis gieda Dievo Motinos parapijos bažnyčioje religinio koncerto metu.

J. Garlos nuotr.

girsta skausmo žodžiai: "O Viešpatie, ir mūsų motinos kančioje alpo, kai laisvės vyrų nužudytus kūnus niekino..." Maldos žodžiai nutyla, ir Ritos Čyvaitės-Kliorienės pirštų pažadinti vargonai, o jų fone Bronės Kazėnienės solo — ir šventovėje nuskamba Br. Budriūno "Marija, motina malonės".

Ketvirtasis žodis: Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?! Apleidimo tema ir Ketvirtoje maldoje, kurią skaito Aldona Miškinienė ir kurioje suaidi toks pat klausimas: "O Viešpatie, kodėl mus palikai tarp kryžkelių?... Padėk, o Viešpatie, į mūsų žemę vėl ramybę sugražinti". Šios maldos žodžius palydi Čiurlionio ansamblis J. Siniaus giesme "Mano Dieve".

Trokštu! Tai penktasis žodis ir Penktoji malda, kurią skaito kanklininkas Rytas Urbaitis. Joje, deja, nukrypta nuo Kristaus žodžio prasmės: atsispindi ne troškuly, bet troškimas, "kad svetimi išeitų iš mūsų žemės". Troškimas išaidi ir iš A. Mikulskio giesmės "O Dieve geriausias", kurioje prašoma, kad "grįžtų sesutės ir broliai į gimtą šalelę šventos Lietuvos".

Atlikta! Ir šeštoji malda, skaitoma Dalios Staniškienės, kurioje "siūbavo kryžiai, kilo debesys, dundėjo kalvos", o lietuvių širdy ir sieloj noras "surinkt visas tautos kančias į krūvą" ir jas sunaikint — užkast "į juodą žemę". Ir šventovėje — jos erdvėje ir publikos sielose — suaidi gilus ir nuoširdus A. Mikulskio Mišių už kenčiančią Lietuvą "Dievo Avinėli" prašymas.

Septintasis ir paskutinis Kristaus žodis: Tėve į Ta-

vo rankas atiduodu savo dvasią". Ir Septintosios maldos, kurią skaito kun. Gediminas Kijauskas, mūsų tautą atiduoda Viešpaties globai: "Ir į rankas Tavo sias sudedu savo tautos likimą..." Po jų solistės Bronės Kazėnienės solo, ir suskamba ir nuaidi S. Gudauskienės "Requiem mano draugam".

Pagaliau Epilogas. Skaito jį Balys Gaidžiūnas: "Ateik į mūsų žemę, kur tiek numirusių už laisvę..." Ir visą šventovę sudrebina galingai skambantis ir tarsi prasieržiantis pro jos skliautus ir nuaidintis į kito pasaulio plotus A. Mikulskio "Himnas Pasaulio Valdovui". Jame — visas Čiurlionio ansamblis: choras, kanklės ir kiti liaudies muzikos instrumentai, ku-

rie sujungia mus su gimtosios žemės peizažo spalvomis ir garsais.

Koncertas pasibaigia. Šventovėje tuščia ir tylu. Tylus ir Clevelandą apgaubęs dangaus skliautas. Pamažu artėja vakaras. Sustoji ežero pakrantėje ir girdi — tavo sieloje suaidi ką tik nuskambėjęs žodžio ir giesmės dialogas.

Tu ji girdi dar ilgai. Ir girdi tada, kai tavo mintys ir siela paskęsta tylos gėlmėse.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

ta sklandžiai, paruošiamieji darbai atlikti, o bilietai baigiami išparduoti.

Rūpestį kelia, kad per maža salė (talpina nepilnus 9000), bet didesnės Chicagoje nėra.

Šamata sudaryta reali: pajamų apie 180,000 dol., o išlaidų numatyta 160,000 dol. Gautas pelnas, kaip ir anksčiau, bus paskirstytas tautinių šokių Institutui, Festivalio korporacijai šokių šventei rengti ir kitiems reikalams. Šokėjams numatoma padengti bent pusė kelionės išlaidų.

Dovanų paskirstymo vadovas E. Lapas tikisi visus bilietus išplatinti ir gauti pelnu prisidėti prie šventės išlaidų sumažinimo. Dovanų paskirstymo bilietai paskirstyti LB apylinkėms, pagal balsavimo sąrašus ir kitoms gyvoms organizacijoms. Yra gerų atsiliepimų ir prašymų papildomai atsiųsti dovanų paskirstymo knygučių. Visuomenė prašoma, bent po knygutę įsigyti ir paremti tautinių šokių šventę.

Šventės leidinio redaktorius Jonas Baris baigia telk-

ti medžiagą ir renka organizacijų, bankų, prekybininkų, profesionalų ir pavienių asmenų sveikinimus. Sveikinimo auka pagal užimamą vietą, yra 25-100 dol. Galutinė data nustatyta š. m. balandžio 20 d. Po tos dienos gauti šokių grupių aprašymai ir sveikinimai gali į leidinį nepatekti. Prašo visus laiku atsiųsti. Supraskime, kad darbas yra labai sunkus ir nedėkingas, tad padėkime, nors laiku pristatydami medžiagą.

Užsakyti viešbučiai, susirišti su užkandinėmis ir pasirūpinta transportacija. Nepamiršti sanitarijos bei greitosios pagalbos reikalai.

Komitetas tikisi į Chicago suplaukiant dešimtūkstantinę lietuvių minią ir ruošiasi jus tinkamai sutikti.

Mūsų jaunieji šokėjai reikalingi ne tik finansinės paramos, bet ir lietuviškos nuoširdžios globos. Visi padėkime komitetui įgyvendinti gražiuosius užsimojimus.

Į šventę kviečiami ir aukščiausieji šio krašto, valstijos ir miesto reprezentantai.

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCE
DESIGNERS
LAYOUT CHECKERS
FOR MACHINE TOOLS
AUTOMATION
13 PAID HOLIDAYS
VACATION PAY
BONUS PLAN
TOP RATES
PAID RELOCATION
MARVEL DESIGN CORP.
285 JAMES ST.
HOLLAND, MI. 49423
(616) 399-1520
(313) 963-3081

(10-15)

IMMEDIATE OPENING FOR SILK SCREEN SIGN AND DECAL MANUFACTURING SUPERINTENDENT

We are in need of a superintendent, thoroughly familiar with all phases of sign and fine decal processes, including art, layout and camera work thru general management responsibilities.

This is a Michigan Civil Service position and is located in Jackson, Michigan. Excellent fringe and retirement benefits.

Salary range \$17,956 to \$21,589/yr.

Send complete personal and work history. Letter must be post marked not later than April 3, 1980.

MINORITIES ARE ENCOURAGED
TO APPLY

MICHIGAN STATE INDUSTRIES

3222 SOUTH LOGAN

LANSING, MICHIGAN 48913

(14-22)

IŠ PRISIMINIMŲ

K. Mažonas

PRIEŠ 70 METŲ...

Provizorius Kazimieras Mažonas, gimęs 1886 m. rugsėjo 9 d. Gesalų km., Ylakių valsč., Mažeikių apskr., dabar jau 94 metų amžiaus, prieš karą Klaipėdoje turėjęs vaistinę Baltoji Gulbė, dabar gyvenęs Parmoje, Ohio, atsiuntė pluoštą prisiminimų iš tolimos praeities, kuriuos pradėdame spausdinti.

Cuyahogos Community College pedagogų kolegijos narys G. Epply, The Plain Dealer straipsnyje, senus žmones pavadinoma nematomomis laiko mašinomis, nes daugelis jų savo mintimis ir prisiminimais gali praeitin grįžti 70 ir net 80 metų. Jo dėstomoji mintis, tikslas ir užsimojimas tas nematomas laiko mašinas - su jų prisiminimais ir išgyvenimais - panaudoti pedagoginiams tikslams. Jis nurodo ir to sumanymo vykdymo būdą. Bet ar šitas eksperimentas turės pasisekimo - tenka abejoti.

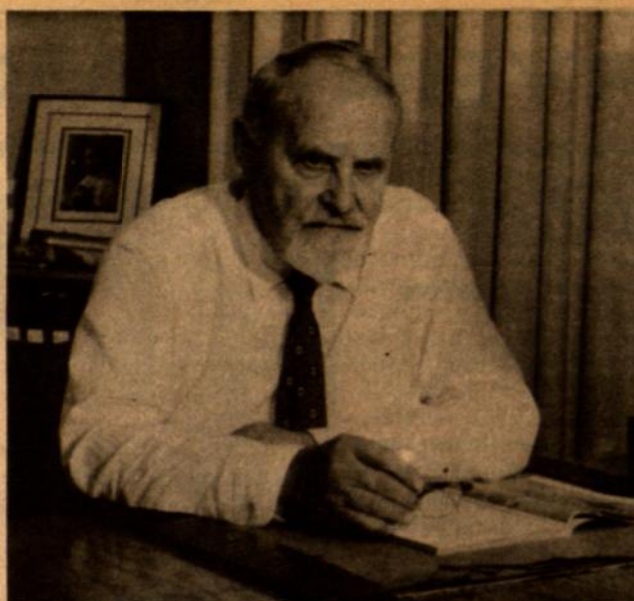
Kiek vėliau ir dr. J. Jakštas, Dirvoje recenzuodamas J. Kar-

velio knygą, senų žmonių prisiminimų naudą vertina teigiamai. Manėčiau, kad šitų prisiminimų prasmingumas ir vertė gal glūdi tame, kad jie istorijos rašytojui gelbsti giliau suprasti aprašomojo laikotarpio kasdieninę žmonių būties aplinkumą bei visuomenės srovenančias nuotaikas ir galvojimus.

Tikslingai parašyti prisiminimai, lyg sudarydami istorinių vyksmų foną, istoriją rašančiam lengvina ir tikslina jo darbą. Tačiau, dėl prisiminimų autoriaus nerūpestingumo neapdairumo, asmeniško ar politinio šališkumo, istorikui tai nustoja vertės ir virsta paprasta beletristika.

Šitų dviejų mokslininkų nuomone padrasintas, pamėginsiu ir aš dar praeitin keliauti. Jau į 94-sius metus įkopes, savo atmintimi gal dar pajėgiau siekti vieną kitą metų atgal nei 85, bet skrisiu mintimis į 1909-sius metus.

Aplinkybėms susiklojus,

Proviz. Kazimieras Mažonas

1909 metų vasaros gale atsidūriau arti arktikos paralelės, Archangelske. Neverta būtų minėti šį miestą ir to paties vardo guberniją, jei nebūtų skaudaus ryšio - kaip praeity, o reikia manyti ir be pertraukos iki dabar - su mūsų tautos kovomis dėl savo politinių bei žmoniškų teisių. Mano kelionė ten prasidėjo Maskvoje iš Siaurinės, dar kitaip vadinamos Jaroslavlį stoties. Jau stotin

įžengus pajauti nelyg šalto vėjelio pūstelėjimą. Tą jausmą teikė stoties sienose ir lubose išpieštos meniškos freskos, vaizduojančios arktikos panoramas, kuriose kiekvienas atskiras peizažas teikia arktikos nuotaikas. Čia matei baltąsias meškas besigėrinčias didžiulių ledo lyčių (ledinių) vėsumu, riebulius ruonius, jūrų vėplius, šakotais ragais briedžius, kailio rūbais apsimuturijusius eskimus, samojedais vadinamus. Jaroslavyje, dar nesant per Volgą tilto, keičia buvo perkeliama laivaparomų į kitame upės krante esančią mažą Uroč geležinkelio stotį. Nuo čia jau siaurabėgis kelias vedė į per virš 900 kl nutolusį mano kelionės tikslą. Tuo metu ši geležinkelio linija buvo vienintelė civilizacijos padaro susisiekimo priemonė, rišanti visą milžinišką Archangelsko guberniją su pietine Rusija. Šios linijos traukiniai, išskyrus vien dydį, savo išore, įrengimais bei patogumais, ne siskyrė nuo normalių traukinių.

Jau iš seno Archangelsko vardas neišvengiamai rišosi su Sibiru, kaip kiek mažesnės baudos, izoliacijos, tremties vieta politikoj rusų valdžiai nusikaltusiems. Šita baismė skaitėsi iš lengvųjų ir tremtinys dažniausiai galėjo vykti į jam nurodytą vietą savo lešo-

mis; gi lešų neturintieji buvo siunčiami etapine tvarka. Sibirą patekdavo daugiau politikoj nusikalte asmenys, lygiai ir kriminaliniai; ir juo di desnė baismė, tuo toliau į rytus. Katargininkas į Sachalino anglių kasyklas patekdavo jau retežiuose surakintas ir galutinai čia kandalais prie karko sukaustomas.

Archangelskas, turėjęs kaip politinių tremtinių priežiūros reputacija, netruko jau čia, Uroč stoty, pasitvirtinti. Traukinio belaukiant perone užkalbino jaunas žmogus. Sakėsi vykstant į Vologdą ir sužinojęs, kad vykstu į Archangelską, balsą pritildęs paklausė - ar savo noru ir valia į ten vykstu, ar valdžios įsakymo verčiamas.

Anuomet kelionėse, o ypač tolimesnėse, keleivių pažintys ir bendravimas mezgėsi greit ir nejučiomis, todėl ir neatsižvelgiant į susisiekimo lėtą judėjimą jos būdavo nenuobodžios, o dažnai ir įdomios. Mano nuogastavimas, kad šita kelionė į man svetimą, nepatrauklų ir net atbaidantį kraštą nepanašės į buvusias anksčiau, buvo greitai praskaidrinta bendrakeleivių giedros ir draugiškos nuotaikos.

Lėtai traukinys šliaužė per pirmųjų, žmogaus rankos nepaliestus spygliuočius miškus. Kur-ne-kur prašvintančioj tankymėj pastebimas vienas kitas gyvenamas pastatas. Atstu viena nuo kitos nedidelės geležinkelio stotys riogsojo miškų apsupty iš kurių nepirmos rūšies keliai vedė į žymesnes gyvenvietes.

Mano mintin brioivėsi vaizdai, kaip šitais keliais vyko politiniai tremtiniai, jų tarpe ir mūsų tautiečiai, kaip antai kun. M. Veitas, Ylakių vikaras 1863 metų sukilimo dalyvis. (Bus daugiau)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP For 313 bed General Hospital REGISTERED RESPIRATORY THERAPIST Must be C.R.T.T. or Eligible for certification. For all shifts REGISTERED NURSES For all services and all shifts. Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Personnel Office ST. MARY'S HOSPITAL 129 N. 8th Street East St. Louis, Ill. 618-274-1900 An Equal Opportunity Employer (16)

LIETUVIŲ OPERA

Orffo

CARMINA BURANA

ir

Leoncavallo

PAJACAI

1980 m.

Balandžio 19 d., 8 val. vak.
Balandžio 20 d., 3 val. popiet, *Įsparduoti*
Balandžio 26 d., 8 val. vak.

Marijos mokyklos auditorijoje, 67-ta ir California Avenue Chicagoje

DIDŽIULIS BALETAS. BERNIUKŲ CHORAS OPEROS CHORAS

Bilietai — parteryje: \$17.50, \$15.50, \$12.50, \$9.50 balkone: \$15.50, \$11.50, \$7.50 Gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St. Chicago, Ill. 60629 471-1424

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu, išrašant čekį Lithuanian Opera Co. pavadinimu

Visus ir iš visur kviečiame atvykti į spektaklius

A. Vasaitis, Dirigentas

V. Karosaitė, Choreografe

S. Baras, Canio

G. Capkauskienė, Sopranas

P. Gudas, Tenoras

C. Kogut, Nedda

M. Momkienė, Nedda

J. Savrimas, Beppe

L. Stukas, Silvio

D. Hicks, Režisiorius

J. Puodžiūnas, Choreografas

A. Brazis, Tonio

A. Grigas, Baritonas

\$14,783 — \$19,627

(Depending on Experience) (5% Shift Differential)

RN'S

THE STATE OF MICHIGAN NEEDS YOU!

- MEDICAL-SURGICAL
- PSYCHIATRIC AND DIALYSIS
- CHRONIC-REHABILITATION UNITS
- EMERGENCY ROOM

ARE YOU UNCHALLENGED IN YOUR CURRENT POSITION?

ARE YOU INTERESTED IN THE DEVELOPMENT OF A NEW NURSING SPECIALTY?

MALE AND FEMALE HEALTH CARE PROVIDERS AT THE STATE PRISON OF SOUTHERN MICHIGAN IN JACKSON ARE FORGING A NEW FRONTIER IN NURSING WITH THE CORRECTIONAL SETTING.

CHECK OUT THE FRINGES: YOU'LL BE DELIGHTFULLY IMPRESSED!

CALL: Grace Burkholder, RN (517) 787-8400

Between the hours of 9 AM-4 PM for an interview

(Affirmative Action/Equal Employment Opportunity)

Dr. Dovas Zaunius (7)

Dr. Albertas Gerutis

Lenkų smurtas prieš Lietuvą...

Tačiau Haagos konferencija, kaip lygiu būdu ir jos pirmąkart Genujoje, išliekamesnių rezultatų nedavė, Sovietų Rusijos vyriausybei atsiskius tartis dėl prieškarinių skolų likvidavimo ir naujų investicijų garantavimo. Rugpjūčio 2 d. Lietuvos laikraščiai paskelbė, kad Dr. D. Zaunius ir J. Aukštuolis grįžę į Kauną.

Dar tą patį 1922 m. pabaigoje Dr. Zauniui teko atstovauti Lietuvai kitoje konferencijoje. Kauno užsienių reikalų ministerija paskelbė, kad sovietų atstovybė spalio 26 d. pakvietusi Lietuvą į nusiginklavimo konferenciją Maskvoje. Minėtoje "Eltos" informacijoje dar pastebėta: "Užsienių reikalų ministeris rezervavo savo atstakymą, ligi gaus tikslesnį pranešimą apie konferencijos dienotvarkę ir apie pakviestas valstybes".

Nepaisydama to, kad į Maskvos sumanytą konferenciją pakviestos visos Rusijos kaimyninės valstybės, taigi ir Lenkija, Lietuvos vyriausybė nusistatė konferencijoje dalyvauti. Matomai, nutarta šiuo atveju neventi sėsti su Lenkijos delegatais prie bendro stalo, nes atsakymas būtų reiškęs akivaizdžią Lietuvos izoliaciją. Konferencija prasidėjo 1922 m. gruodžio 2 d. Lietuvos delegacijos pirmininku paskirtas Dr. Zaunius. Į delegaciją kaip nariai ir ekspertai įėjo atstovas Maskvoje J. Baltrušaitis, gen. L. Radus-Zenkavičius, karininkas bei teisininkas J. Papečyks ir užsienių reikalų ministerijos direktorius Lisauskas.

Zauniui vykimas į Maskvą reikė pirmą kelionę į Sovietų Rusijos gilumą, į jos sostinę. Kaip vokiečių mokyklų auklėtiniui jam Rusija ir rusų kalba buvo svetimos. Bet, dar būdamas Rygoje, Zaunius buvo pradėjęs mokytis ir rusų kalbos.

Kremlius panaudojo Maskvos konferenciją savo tariamam taikingumui pademonstruoti. Pirmiausiai iškilo pasiūlymas rišti visus ginčytinus klausimus arbitražo keliu. Bet lenkų delegatai tuojau pat pasisakė prieš tai, kad arbitražu būtų sprendžiami taip pat teritoriniai ginčai. Lietuvos gi delegacija turėjo prieš akis Vilniaus problemą ir reikalavo, kad arbitražas apimtų ir teritorinius klausimus. Tuo punktu Lietuvos ir Sovietų Rusijos pažiūros buvo vienodos.

Maskvos konferencijoje tartasi taip pat dėl nepuolimo sutarties ir ypač dėl nusiginklavimo. Sovietai laikėsi nuomonės, kad nusiginklavimas esąs svarbiausias reikalas. Sovietų delegacijos pirmininkas Litvinovas primygtinai kartojo, kad "nei tarptautinės sutartys, nei nutarimai dėl arbitražo, nei diplomatinės pastangos dėl neutralumo negalės sutrukdyti kruvinių konfliktų, jei suinteresuotos valstybės nepalies ginkluotis ir didinti išlaidų kariniams reikalams". Jis reikalavo "konkretinės nusiginklavimo koncepcijos". Litvinovas teigė, kad sovietų vyriausybė esanti pasiryžusi per dvejus metus sumažinti savo kariuomenę nuo 800.000 iki 600.000, jei Lenkija ir Pabaltijo valstybės ta pačia proporcija sumažinsiančios savo kariuomenes" (Laisvė, 1922. XII. 14).

Lenkų spaudos žiniomis, Lenkijos delegacija laikiusis išvien su Baltijos valstybių atstovais ("neskaitant Lietuvos", kaip įsakmiai pabrėžiama). Lenkų ir latvių bei estų delegatai nutarę nepriimti Rusijos siūlomo nusiginklavimo projekto, o tik sutikę pasirašyti nepuolimo sutartį. Dvi Baltijos valstybės ir Lenkija konferencijos pradžioje pareiškusios, kad "negalima kalbėti apie nusiginklavimą ar apie ginklų mažinimą, jei tarp kraštų nėra pasitikėjimo ir jei viena pusė, įtardama kitą, turi būti ir būti pasiruošusi kiekvienas atsitikimui" (Laisvė, 1922. XII. 14). Tokią savo laikyseną jos pateisino "moralinio nusiginklavimo" būtinumu, tuo tarpu kai sovietai gynė "materialinio nusiginklavimo" reikalingumą.

Easant nesutaikomiems nuomonių skirtumams, konferencija pasibaigė, nepriėmusi konkrečių nutarimų. Gruodžio 23 d. Kauno laikraščiuose paskelbta, kad gruodžio 20 d. Mi-

nistrų Kabinetas, dalyvaujant Seimo užsienio komisijos nariams, išklausė Lietuvos delegacijos pirmininko Dr. Zauniaus pranešimą apie Maskvos nusiginklavimo konferencijos darbus. Tuo ir pasibaigė visas reikalas, susietas su Maskvos konferencija. Lenkų delegacijos pirmininkas Radziwill vėliau aiškino, kodėl Maskva iš viso sugalvojęsi konferenciją šaukti. Esą, sovietai siekė savo pasiūlymais gauti teisę "kontroliuoti Pabaltijo valstybių ir Lenkijos kariuomenę ir biudžetą" (laisvė, 1922. XII. 22).

8. Lenkų smurtas prieš Lietuvą trukdo Baltijos valstybių bendradarbiavimą

Tarp Lietuvos ir Lenkijos kilęs konfliktas dėl Vilniaus sutrikdė ne tik tiesioginius santykius tarp abiejų valstybių. Konflikto padarinius netruko pajusti taip pat kitos valstybės.

Kaip pavyzdį paminėsiu geležinkelių konferenciją, kuri 1922 m. vasario mėnesį sušaukta Rygoje. Joje dalyvavo trys Baltijos valstybės, Lenkija ir Čekoslovakija. Lietuvos diplomatiniam atstovui pavesta dalyvauti konferencijoje informacijos tikslu. Konferencijos darbų eigoje paaiškėjo, kad ruošiamasi sudaryti konvenciją dėl geležinkelio susisiekimo tomis linijomis, kurios eina per Vilnių ir to vardo krašto teritoriją. Vadovaudamasis jam suteiktomis instrukcijomis, Zaunius vasario 11 d. posėdyje pareiškė žodžiu protestą prieš ketinimą tartis dėl geležinkelio susisiekimo per Vilniaus teritoriją. Tokį protestą Lietuvos atstovas pakartojė raštu, įteikdamas specialinę notą ir pranešdamas, kad tokiais aplinkybėmis Lietuvos delegacija "priversta pasitraukti nuo tolesnio dalyvavimo konferencijoje". Toliau notoje sakoma, kad "Lietuvos valdžia sudarymą sutarties su Lenkija apie susisiekimą per Vilniaus kraštą laikys Lietuvos valstybės teisių įžeidimu", todėl ji "priversta dėl to protestuoti".

Ryšium su sutarties pasirašymu dėl tiesioginio geležinkelio susisiekimo tarp Estijos, Latvijos ir Lenkijos, kauniškis oficialus "Lietuva" 1922 m. vasario 26 d. paskelbė vedamąjį straipsnį, kuriame išreiškė nepasitenkinimą ypač dėl latvių vyriausybės elgesio. Laikraštis prikišo, kad į Rygos konferenciją latviai pakvietė ne tik Lenkijos vyriausybės atstovus, bet taip pat Želigovskio "Vidurinės Lietuvos" (t. y. okupuotojo Vilniaus krašto) atstovus. Iš to oficialinis dienraštis išvedė, kad "latvių vyriausybė pripažįsta Želigovskio sudarytą Viduriniąją Lietuvą ir lenkų okupaciją Vilniuje". Latvių vyriausybės atstovai taip pasielgę, "nežiūrint mūsų atstovo protesto". Laikraštis, aptaręs latvių politiką santykiuose su Lenkija, pastebėjo: "Skaudu ir liūdna yra daryti kuriuos nors priekaištus broliškai tautai".

Lenkijos smurtas prieš Lietuvą trukdė ne

tik tokį savaime techninio pobūdžio vyksmą kaip geležinkelių susisiekimą. Lietuvos vyriausybei betgi buvo svarbu nuosekliai išlaikyti principinį nusistatymą ir neduoti net piršto, kad paskum nebūtų griebiamas visos rankos.

Tuo labiau Lietuvos-Lenkijos konfliktas atsiliepė Baltijos pajūrio erdvės politiniame, ekonominiame ir kitų sričių santykiavime. Nebegalėjo būti nė kalbos apie Lietuvos dalyvavimą tokiuose užmojuose, kurių įgyvendinimas turėjo susodinti prie bendro stalo Lietuvos ir Lenkijos vyriausybų atstovus. Vienas tokių vaizdingiausių pavyzdžių buvo Varšuvos konferencija, kurion lenkų vyriausybė sukviėtė Suomiją, Estiją ir Latviją. Kai konferencija buvo sušaukta lenkų vyriausybės iniciatyva ir kai joje užsimota sudaryti sąlygas glaudžiam bendradarbiavimui įvairiose srityse, ypač politinėje plotmėje, Lietuvos vyriausybė, savaime suprantama, negalėjo dėtis į tokią Varšuvos sugalvotą kombinaciją. Mūsų vyriausybė vėčiau pasirinko perspektyvą, kad ji bus izoliuota nuo kitų Baltijos valstybių, ko lenkų diplomatija tikrovėje siekė. Pati konferencija pasibaigė, 1922 m. kovo 12 d. pasirašius vad. "accord politique".

VIRŠUJE: Velykų atostogos 1934 m. Būgiuose, Vieksnių valsč. Iš kairės D. Zaunius, V. Zaunienė, Oleka-Žilinskas, K. Daugirdas, B. Sruoga, V. Solovjova-Žilinskienė.

Pirmaisiais nepriklausomybės metais buvo labai suaktualėjęs Baltijos pajūryje naujai įsikūrusių valstybių tarpusavio bendradarbiavimas. Išblaškūs vokiškai — rusiškai Bermondto gaujas, pasiliko betgi sovietų veržimasis į vakarus. Ne tik trys Baltijos valstybės siaura žodžio prasme — Lietuva, Latvija ir Estija, — bet ir kitos dvi valstybės, prigludusios prie Baltijos jūros rytų pakraštyje — Lenkija ir Suomija, patyrė bolševikinį imperializmą ir turėjo atlaikyti raudonosios armijos puolimus. Tad tarp visų Baltijos pajūrio valstybių platesnė tos sąvokos prasme, taigi įskaitant taip pat Suomiją ir Lenkiją, savaime atsirado interesų bendrumas.

Tiesa, Pilsudskio vadovautoji Lenkija svaičiojo apie istorinės Lenkijos atstatymą, įtraukus į didžiosios Lenkijos ribas tiek lietuvius, tiek gudus bei ukrainiečius. Lenkų vyriausybė nepaisė vakarų santarvininkų pakartotinai išvestų demarkacijos linijų tarp Lietuvos ir Lenkijos ir nuolat jas laužė, braudamosi į lietuvišką žemę, lygiu būdu į ukrainiečių bei gudų gyvenamuosius plotus. Nežiūrint dėl lenkų kėslų pasireiškusių įtampos, vis dėlto mėginta keliais atvejais surasti tarp visų penkių Baltijos pajūrio valstybių — Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos — bendrą kalbą sovietinės grėsmės akivaizdoje. Iš tokių pastangų sušaukta kelios konferencijos.

1920 m. rugpjūčio-rugsėjo mėn. Rygos pajūryje, Bulduri papludimio miestelyje, posėdžiavo visų penkių Baltijos pajūrio valstybių atstovai. Konferencijoje užsimota nustatyti tarp dalyvių glaudų bendradarbiavimą.

(Bus daugiau)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

„SAULĖGRAŽŲ SALA“ LIETUVIŲ NAMUOSE

Kovo 30 d. Toronto Lietuvių Teatras „Aitvaras“ suvaidino rašytojo Vytauto Alanto trijų veiksmy komediją „Saulėgražų sala“.

Komedija „Saulėgražų sala“ buvo publikos šilta sutikta ir tas įrodyta gausiais plojimais. Ir kas stebėtina, nors ši komedija Detroito jau jau antrą kartą vaidinama, neapvylyt rengėjų ir į vaidinimą gausiai atsilankė.

Vaidinimui pasibaigus ir visiems aktoriams scenoje išsirikiavus, buvo pakviestas rašytojas Vytautas Alantas ir jo žmona Irena. St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas tarė padėkos žodį, o jaunos mergytės Vytė ir Rūta šnapšytės režisore ir aktorius apdovanojo raudonomis gelėmis, o rašytojui Vytautui Alantui ir žmonai prisegė baltų gėlių žiedus. Vaidino: dr. Eimutis Birgiolas, Ramunė Jonaitienė, Vytautas Štuikys, Stepas Ramanauskas, Alg. Kairys, Aldona Dargytė-Biszkievicz, ji ir režisore, Vai-

da Kuprevičiūtė-Jay, Jurgis Račys, Marius E. Rusinas. Dekoracijos pieštos Vektorytės Aidos ir Sturmo Petro. Grimu rūpinosi Lilė Nekrošienė.

Po vaidinimo žemutinėje salėje buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo rašytojas Vytautas Alantas su žmona Irena, spaudos ir fotorespondentai, rengėjų sambūrys ir keletas svečių. Vaišių metu pasakyta gražių kalbų ir iškelta teatro reikšmė. Kalbėjo V. Tamošiūnas, Jonas Gaižutis, Balys Gražulis, Vytautas Alantas, Aldona Dargytė-Biszkievicz ir kiti.

Rengėjai dėkoja torontiešiams už atvažiavimą ir veikalo pastatymą, o torontiešiai už pakvietimą. Vaišintasi, kalbėta ir padainuota keletą dainų. Vaišės parūpino Čečys ir Ona Šadeikai su pasikviestais talkininkais. Renginio rengėjai: Detroito Lietuvių Namų draugija, SLA 352 kuopa ir šaukliai.

OFFSET LITHO dot etchers. Experienced lithoartists for new hi quality laboratory type facility, many benefits including 4 day work week. 316-921-5600. (10-15)

A. A. ELZBIETA PAURAZIENE PRISIMINUS

1979 m. balandžio 8 d. — Verbų sekmadienyje mirė lietuviškų darbų pažiba Elzbieta Paurazienė. Ją prisimina kiekvienas Detroito lietuvis, kaip nepailstamą visuomenininkę. Savo užsiimjimais lietuviškoje veikloje ji žygiavo priekyje kitų ir visiems savo pavyzdžiu buvo žibintas.

Ji buvo aktyvi įvairiose organizacijose: Balfo, Vyčių, Kr. Demokratų, DLOC, Moterų, dažnai išrenkama atstove į ruošiamus seimus ir vykdavo nesigailėdama net ir savo išlaidų.

Atvykus tremtiniams į šį kraštą, velionė pirmoji ištiesdavo pagalbos ranką.

Ji liks neužmirštama lietuvių, ypač detroitieškių tarpe ir jos mirties metinių proga turim ryžtis daugiau įsisąmoninti lietuviškoje veikloje.

K. Sragauskas

WANTED EXPERIENCED FURNITURE REFINISHERS

A large Furniture Co. requires a finisher for its warehouse operations. The applicant should be competent in all phases of restoration and touch up and be experienced with various furniture finishes. This is a permanent inside position with paid vacations, medical insurance and other benefits. Call Mr. TYLER at 216-341-3201. J. L. GOODMAN FURNITURE CO.

3201 HARVARD AVE. CLEVELAND, OHIO (9-15)

■ Bostono lietuviai

S. LUSYS KALBĖJO AKTUALIAIS KLAUSIMAIS

Moterų Federacijos Bostono klubo susirinkime kovo 29 d. prelegentu buvo pakviestas visuomenininkas, Vliko veikėjas Stasys Lušys. Klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė kiekvienam susirinkimui, kurie vyksta kas mėnesį, prelegentus kviečia iš skirtingų sričių.

Prelegentas savo paskaitą padalijo į dvi dalis: laisvinimo problema ir bendravimas su kraštu.

Paskaita tikrai buvo aktuali ir įdomi. Buvo keliami klausimai ir diskutuojama. Į klausimą, ar šiais metais saugu vykti į okupuotą Lietuvą, prelegentas atsakė Valstybės Departamento žodžiais, kad šiais metais nepatariama.

PALAIKOTA ONA KRUOPENĖ

Carney ligoninėje mirė Ona Kruopienė. Vėlionė Ona Kruopienė gyveno su sūnum Broniu, kuris yra inžinierius. Sūnaus Broniaus visą savo ligos laiką buvo labai prižiūrima ir globojama,

Velionė buvo pašarvota Lubino laidotuvių koplyčioje, o kovo 25 d. po šv. Mišių šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, palaidota Forist Hill kapinėse.

LAISVĖS VARPO KONCERTAS ŠI SEKMADIENI

Lietuvių radijo valandos „Laisvės Varpas“ koncertas įvyks šį sekmadienį, per Atvelykį, t. y. balandžio 13 d. 3 val. po pietų punktualiai So. Bostono Lietuvių Piliėčių Draugijos auditorijoje. Šiuo koncertu bus paminėta Kristijono Donelaičio 200 metų mirties sukakties. Kompozitorius Darius Lapinskas parašė smuikui, mezzosopranui ir fortepio-

nui „Tolminkiemio kantatą“, naudojant K. Donelaičio „Metų“ teksto ištraukas ir liaudiškuosius mūsų dainų žodžius. Šiame koncerte programą atliks komp. Darius Lapinskas, solistė Laima Lapinskienė ir Aras Lapinskas. (ap)

LB BOSTONO APYGARGOS SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 27 d. (sekmadienį, 12 val. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose, 484 E 4 St., So. Boston, Ma., šaukiamas JAV Lietuvių Bendruomenės Bostono Apygardos atstovų suvažiavimas. Į suvažiavimą yra pakviesti JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, JAV LB IX Tarybos Prezidiumas su jo pirm. Vytautu Izbicku ir Bostono apygardos ribose veikiančių lituanistinių mokyklų vedėjai ir mokytojai.

Be suvažiavimo darbotvarkėje numatytų apygardos ir apylinkių valdybų bei jaunimo atstovų pranešimų — pranešimus darys JAV LB IX Tarybos narė Vaiva Vėbraitė-Gust ir lituanistinių mokyklų vedėjai.

Po pranešimų bus svarstoma LB organizacinės veiklos pagyvinimas, lietuviškos išlaikymas ir lituanistinis švietimas bei Lietuvos laisvės rūpesčiai.

Į suvažiavimą yra kviečiami visi, kuriems rūpi lietuviškos išlaikymas ir Lietuvos laisvės reikalas.

Po suvažiavimo bus vašes suvažiavimo dalyviams ir svečiams.

• Laikraštinkai, kurie norėtų gauti Amerikos Lietuvių Tarybos biuletenius, prašomi atsiųsti savo adresus ALTui (Lith. Amer. Council, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629) ir biuletenis jiems bus siuntinėjamas.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg) VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 31139-1201 17 St.	305-673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6753
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Forest Hills, N. Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	212-268-1594
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19128 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8776
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0404
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

ĮTEIKTA EUGENIJAUS KRIAUCĖLIŪNO VARDO PREMIJA

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima, mirusiam sūnui Eugenijui atminti, skiria 1000 dol. premiją, atžymėti iškiliausiam jaunuoliui ar jaunimo sambūriui. Gale metų, sudaroma 5 narių komisija, kuri atrenka nusipelnusį lietuvių jaunuolį-ę. Praėjusių metų komisiją sudarė: PLB valdybos atstovas — švietimo komisijos pirm. kun. Antanas Saulaitis, SJ, PLJ S-gos valdybos pirm. Gintaras Aukštuolis, JAV LJ S-gos atstovė Emilija Sakadolskienė ir Kriaučeliūnų šeimos atstovės — Regina Kučienė ir Vida Jonušienė. Komisijai pirmininkavo R. Kučienė, o sekretoriavo E. Sakadolskienė.

Premijos įteikimas įvyko š. m. kovo 30 d. Jaunimo Centro kavinėje, Chicagoje. Iškilmės sumaniai ir sklandžiai pravedė Jolita Kriaučeliūnaitė. Pasveikino gausiai atsilankiusius svečius ir prie garbės stalo pakvietė

gen. konsulę J. Daužvardienę, laureatę Joaną Kuraitę ir komisijos narius (nebuvo kun. A. Saulaičio, SJ, išvykusio aplankyti sunkiai sergančio tėvelio).

Komisijos aktą perskaitė sekretorė Emilija Sakadolskienė, o 1000 dol. premiją laureatei Joanai Kuraitei įteikė Vida Jonušienė. Laureatę prasmingu žodžiu pasveikino gen. konsulė J. Daužvardienė ir išreiškė pasitenkinimą, kad jauna profesionalė, įsijungia į lietuvių visuomeninį gyvenimą. R. Kučienė aptarė advokatės Joanos Kuraitės veiklą jaunimo tarpe ir Kanados lietuvių bendruomenėje bei kanadiečių visuomenėje, ypač žmogaus teisių komitete.

Taip pat jaunąją laureatę sveikino PLB valdybos atstovas ir PLJ S-gos pirm. G. Aukštuolis.

Laureatė J. Kučaitė dėkojo komisijai už jos parinkimą, o Kriaučeliūnų šeimai už premijos paskyrimą. Ilgesniame žodyje siejosi mūsų jaunimo nepakankamu politiniu sąmoningumu.

Mūsų mokyklos žodyje sustiprinti jaunimo politinio sąmoningumo ugdymą. Šeima yra pagrindinis veiksnys lietuvių skiepijime ir politiniame švietime. Kiekvienas turi atlikti jiems pavestas pareigas, bet nenustumti kitiems. Džiaugėsi paskutinio — IV PLJ kongreso politiniais nutarimais ir skatino juos vykdyti. Pati laureatė yra buvusi II PLS kongreso aktyvi dalyvė. Dabartiniu metu yra Kanados LB Krašto valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė ir daug dirba žmogaus teisių ir politinių kalinių išlaisvinimo komitetuose.

Prieš pradėdant meninę dalį, vadovė J. Kriaučeliūnaitė pristatė Kurų šeimą — tėvą, motiną ir dvi jau-

nesnias sesutes, atvykusius iš Windsoro, Kanados. Laureatė gyvena ir dirba Montrealyje.

Meninėje dalyje Jūratė Tautvilaitė, pritardama gitara, padainavo: Staugia vėjas, Rožės, Aras ir liaudies dainą. Įtarpoje Renata

Bielskutė paskaitė poeto Vinco Mykoliaičio-Putino eilėraštį "Margi sakalai". Susirinkusieji šiltai sutiko abi jaunąsias menininkes ir nepagailėjo katučių.

Popietė baigta vaišėmis, kurias parūpino mecenatai Kriaučeliūnai.

LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAI

Chicagos lietuvių operos kolektyvas šių metų sezonui stato dvi operas: Carminą Buraną ir Pajacus.

Spektakliai įvyks š. m. balandžio 19, 20 ir 26 d.d. Marijos auditorijoje.

Dirigentas A. Vasaitis, režisierius D. Hicks, solistai — G. Čapkauskienė, M. Momkienė, C. Kogut, S. Baras, A. Brazis, A. Grigas, P. Gudas, J. Savrimas, L. Stukas ir operos choras. Baletas — 40 šokėjų, choreografija V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef 312-471-1424.

HORIZONTAL BORING MILL OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have tools with a minimum of 5 years experience in tool work.

This positions offer excellent fringe benefits including cost of living increases and Blue Cross & Blue Shield with major medical. Top area rates. Contact JIM PATTON, 1-3 p.m.

513-294-7575

H&H INDUSTRIES INC.

2801 WILMINGTON PIKE
DAYTON, OHIO 45419

An Equal Opportunity Employer (12-15)

IMMEDIATE OPENING FOR ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER

TO \$25,000
NO LAYOFFS. 4 DAY SHIFT.
Need individual to trouble shoot & maintain solid State D, C, drives, sequence controls and relay logic circuits. Broad electronics & electrical background required.
Salary to \$25,000 with overtime. Good clean working conditions.

For more information & interview:
CALL JIM OVERBY:
at 214-647-4374

POLY-AMERICA INC.

2000 W. MARSHALL ROAD
GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051
E.O.E. M/F

(12-16)

FOREMAN

With 5 years experience. Challenging position with progressive industrial metal fabricating firm. Principally job shop operation specializing in blow pipe work and heavier sheet metal contracting for industry. Well equipped, successful, 130 employee, open shop. Actual experience in similar plant a necessity. Leadership, dedication and ingenuity are prerequisites. ALSO NEEDED

EXPERIENCED BLOW PIPE INSTALLERS

Salary open. Good benefits. Address resume to:

GEORGE MILLER

BOX 12748

MEMPHIS, TENN. 38112

OR CALL 901-452-8200

9 a.m. to 5 p.m.

(9-19)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

FORGE DRAFTING OPPORTUNITIES

Manitowoc Forge Corporation has 2 two positions immediately available in its engineering department.

- FORGING DIE DESIGNER
- FORGING DRAFTSPERSON

You must have experience with various forging or an engineering background. We are seeking individuals who are aggressive and eager to learn. For more information, please contact:

MANITOWOC FORGE CORPORATION

289 Fallon Road

Fiber City, MI 48334

(616) 723-3523

An Equal Opportunity Employer M/F/H

"Amber Holidays"

1980 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Gegužės 14 — \$ 899.00

Gegužės 21 — \$1199.00

(su Ryga)

Birželio 5 — \$ 999.00

Birželio 19 — \$ 999.00

Birželio 23 — \$ 949.00

Liepos 15 — \$ 999.00

Rugpjūčio 7 — \$ 999.00

Rugpjūčio 13 — \$1199.00

(su Ryga)

Rugpjūčio 28 — \$ 999.00

Rugsėjo 17 — \$ 899.00

Rugsėjo 24 — \$ 899.00

Spalio 8 — \$ 879.00

Gruodžio 26 — \$ 779.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKA

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

MLS

RITA MATAS

Nekilnojamo turto įstaigos
administratorė

TURNER REALTY

501 East 185 St.

Euclid, Ohio 44119

Phone: 486-2530

Patarnaujame perkant ir parduodant nekilnojamoj turtą ir taip pat siūlome savo patirtį įvairiom investacijom.

Be to, priklausome visoj Amerikoj veikiančiai persikėlimo tarnybai, kuri suteikia mums galimybę surasti Jums namus bet kurioje iš 50-ties JAV valstijų.

MEMBER OF

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ IR KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko š. m. kovo 16 d. savuose namuose. Dalyviais susirinkimas buvo gausus. Nors Lietuvos Namų Bendrovės ir Lietuvos Klubo vadovybė yra bendra, bet abiejų padalinių prekybos apyskaitos vedamos atskirai. Todėl ir susirinkimas perskiriamas į dvi dalis, bet atliekamas tą pačią dieną.

1) Bendrovės "Lithuanian Village" susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo direktorių tarybos pirm. R. Bublys. Iš pirmininko ataskaitinio pranešimo paaiškėjo, kad per 1979 m. namai turėjo pajamų iš prekybos 121,116 dol. Išlaidų 120,285 dol. Likutis 831 dol.

Atrodo, kad direkcijos bandymas išnuomoti parengimams sales su namų maistu nebuvo pelningas, nes maisto pirkimas, jo paruošimas ir patiekimas sudarė dideles išlaidas, kaip pav. algom išmokėta 36,097 dol., maistas, remontai ir kt. 40,560 dol., nušimčiai už skolą, amortizacija, namų išlaikymas 43,628 dol. Tai iš viso susidaro 120,285 dol.

Bendrovė turi ilgalaikių ir trumpalaikių skolų — 181,319 dol., akcijų kapitalo — 191,715 dol. Viso — 373,034 dol. Tas reiškia, kad norint likviduoti visas

skolas ir išpirkti išleistas akcijas, reikėtų gauti, parduodant namus, 373,034 dol.

Revizijos komisijos pranešimą padarė pirm. Ed. Stepas. Komisija pažymėjo, kad namų pajamose neturėtų būti sumos už maistą (maistas yra Klubo restorano), kurios išpučia pajamas, bet taip pat ir išlaidas. Be to, nesimato kiek gaunama nuomų už sales. Revizijos dienai buvo apie 900 akcininkų, jų tarpe 26 organizacijos. Viso parduotų akcijų yra virš 8000. Bendrovės reikalams vesti yra išrenkama 12 direktorių. Jie tvarko ir Lietuvos Klubo reikalus. Abiems padaliniams pasamdytas vedėjas R. Armonas ir pavaduotojas V. Balas.

Po trumpų diskusijų apyskaitos-pranešimai susirinkimo buvo patvirtinti.

Direktorių rinkimai. Nominacijų komisijos vardu O. Jokūbaitienė pranešė, kad kandidatais į direktorius 1980 metams sutiko kandidatuoti šie asmenys: V. Akelaitis, R. Bublys, R. Butkus, Z. Dučmanas, J. Dulieba, A. Gesewicz, A. Širvaitis ir A. Skarnulis. Renkama 3 metų kadencijai 4 direktoriai. Slaptai balsuojant daugiausia balsų gavę išrinkti į direktorius

šie asmenys: Z. Dučmanas, J. Dulieba, R. Bublys ir R. Butkus. Tokiu būdu direktorių taryba dabar sudaro, be jau minėtų keturių dar šie: R. Kudukis, V. Jokūbaitis, R. Švarcas, J. Stempužis, V. Sniečkus, A. Natkus, G. Motiejūnas ir Vl. Plečkaitis.

Rev. komisijon išrinkta: P. Šukis, Alg. Matulionis ir O. Degutienė. Konstitucinė komisijon išrinkta: dr. A. Butkus, V. Vinclovas, Br. Snarskis, V. Matas ir St. Mačys.

2) Lietuvos Amerikos Piliečių Klubo susirinkimas. Klubo 1979 metų apyskaitą referavo pirm. R. Bublys. Bendra prekybos apyvarta klubo ir restorano buvo — 326,316 dol. Brutto pajamos iš prekybos ir kitų šaltinių 189,460 dol. Padaryta išlaidų 189,544 dol. Nuostolis 84 dol.

Analizuojant 1979 metų pajamas ir išlaidas, reikia pastebėti, kad Klubo narių įmokėti nario mokesčiai 6,070 dol. įskaityti į bendras pajamas, kas, žinoma, teigiamai atsilies į bendrą išvadą.

Revizijos komisija pageidavo, kad daugiau būtų kontroliuojamos išlaidos, kad atskaitomybė būtų vedama pagal įmonės vienetus (namų, restorano ir baro), bet ne pagal produktų rūšis, kad vadovybė palaikytų artimesnius ryšius su klu-

Prieš 41 metus baigę kunigų seminariją, susitiko šv. Jurgio parapijos bažnyčioje Clevelande atšvęsti sukaktį. Iš jų tik vienas R. Gallagher pasiekė vyskupo laipsnį. Nuotraukoje sukaktuvininkai po iškilmingų pamaldų. Antras iš kairės kun. klebonas Balys Ivanauskas. J. Garlos nuotr.

bo nariais ir t.t. Siūlė apyskaitą patvirtinti.

Diskusijose klubo nariai V. Akelaitis, J. Virbalis, St. Mačys, K. Karalis padarė aštrių pastabų direkcijai dėl nuostolingos veiklos.

Iškeltas klausimas, kad narių mokesčiai nebūtų naudojami kultūrinėm premijom ir aukom dalinti bei operaciniams prekybos nuostoliams dengti. Narių sudėtos sumos turėtų būti dedamos į specialų fondą ir naudojamos tik klubo narių susirinkimui leidus. Kultūrinių premijų skyrimas, ypač, organizacijų veikėjams įnešė nepageidaujamą

reakciją Clevelando visuomenėje.

Apyskaitą susirinkimas patvirtino, tačiau atsižvelgiant, kad apyvartos padaryta trečdalis milijono dolerių ir rezultatai gauti žemiau nulio, todėl administracija ir direkcija turės rimtai susirūpinti, kad tokia nenormali padėtis būtų pašalinta.

K. Karalis

W O M A N
HOUSEKEEPER/COOK
LIVE IN PREFERRED
Catholic Rectory
ST. DAVID CHURCH
Arnold, Mo.
314-296-5485 (15-17)

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

CICHOCKI LEGAL CLINIC

6428 St. Clair Avenue.

216-641-3942

"Legal Services at Reasonable Prices"

S A V E

(10-15)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

• Į komp. Alfonso Mikulskio ir Čiurlionio ansamblio sukakčių minėjimo garbės komitetą iki šio laiko sutiko įeiti vyskupas V. Brizgys, SLA prezidentas Povilas Dargis, generalinis konsulas Anicetas Simutis BALFo pirmininkė Marija Rudienė, PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamanas ir JAV LB valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus.

Minėjimo akademija-koncertas įvyks DMNP parapijos auditorijoje sekmadienį, gegužės 4 d.

ŠAUDYMO VARŽYBOS

Žalgirio šaulių kuopa kiekvienais metais savo narių tarpe suruošia šaudymo sporto varžybas, kurios vyksta taškų sistema ir daugiausia taškų surinkęs gauna trofėją ir atžymėjimą.

Sporto vadovas Ig. Muliolis, praeitais metais buvo sudaręs dvi šaudytojų grupes, kas yra numatyta ir šiais metais, o atsiradus moterims, norinčioms dalyvauti šaudymo sporto varžybose, bus sudaryta ir moterų grupė.

Šaudymai vyks sekančia tvarka. Birželio 15 d. 1 val. po pietų, šaudymo sezono atidarymas Liepos 13 d., rugpjūčio 10 d., rugsėjo 14 d. prizinis šaudymas. Šaudymai vyks kuopos šaudykloje. Esant blogam orui šaudymai nukeliami į sekančius sekma dienius. Tarpkuopinio turnyro, tarp Žalgirio ir Kar. Juozapavičiaus kuopų, data ir vieta bus pranešta vėliau.

• Balso Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks balandžio 13 d. 12 val. DMNP parapijos mažoje salėje. Valdyba maloniai kviečia visus Balso narius ir rėmėjus susirinkime dalyvauti.

MALONIAI VISI KVIEČIAMSI Į MADŲ PARODĄ "ANTRĄ KARTĄ PAVASARI"

š. m. balandžio 20 d. 4 v. p. p.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
DIDŽIOJE SALĖJE.

KAVUTĖ — LAIMĖJIMAI

Rengia VYR. SKAUCIŲ ŽIDINYS

VISI MALONIAI KVIEČIAMSI ATSLANKYTI Į DIRVOS SUKAKTUVINĮ KONCERTĄ

š. m. balandžio mėn. 12 d. 7:30 val. vak.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE.

Programą atliks:

Sol. BIRUTĖ DABŠIENĖ

iš Los Angeles.

Akompanuos komp. JONAS ŠVEDAS

Po koncerto apatinėje salėje bendra vakarienė (šilti patiekalai). Gros R. STRIMAIČIO orkestras. Veiks baras.

Bilietai į koncertą 10, 5, 4 ir 3 dol. Vakarienė asmeniui 5 dol. Bilietus ir vietą vakarienei prašom rezervuoti iš anksto pas K. Karalį tel. 229-2419, E. Maslauskienę tel. 692-1921 arba Dirvoje tel. 431-6344. Bilietai taip pat gaunami Dievo Motinos parapijos spaudos kioske pas p. Žilionį.

Rengėjai: VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA ir DIRVA

CLEVELANDO NERINGOS TUNTAS NAUJOSE RANKOSE

Neringos tuntas į savo gretas subūręs gražų skaičių jaunų lietuvių kas pirmadienį renkasi į DMNP parapijos žemutinę salę, kur džiaugsmo ir darbo mokykloje praleidžia keletą laimingų valandų.

Šiam gražiam sambūriui t. y. Neringos tuntui per paskutinius metus vadovavo s. E. Nainienė. Šių metų kovo 31 d. ji šias pareigas perdavė v. s. Stefai Gedgaudienei, kuri šiomis pareigoms

eiti buvo paskirta vyriausios skautininkės I. Kerenienės.

Paskutinėj sueigoj buvo atsisveikinta su buvusia tuntininke s. E. Nainiene ir visų skaučių išreikšta padėka už skirtą joms meilę ir pasišventimą per pastaruosius metus vadovaujant tuntui.

Tokiu pat nuoširdumu ir skautiška meile, vėliavos akivaizdoj buvusi tuntininkė perdavė pareigas naujamai įteikdama pavasario džiaugsmo simbolį, gėlės žiedą, kuris reiškia jaunų širdžių džiaugsmą bei ištikimybę naujam vadovui. Skaučių vienetai atskirai taip pat pasveikino naują vadovę.

Naujoji vadovė taip pat pareiškė savo džiaugsmą ir padėką visiems, kurios taip gražiai darbavosi per pastaruosius metus ir kvietė ir toliau tokio pat uolumu tęsti skautišką darbą, kuris skirtas artimui, Dievui ir tėvynei.

Toliau skautiškoj nuotaičioj sueiga buvo tęsiama,

VIRSUJE: Neringos Tuntas s. E. Nainienei perdavus pareigas naujamai tuntininkei v. s. S. Gedgaudienei. Viduryje sėdi skautininkės: E. Nainienė, šalia - S. Gedgaudienė, A. Bakūnienė ir A. Miškinienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

padainuota ir pabendrata.

Sveikinam naują tuntininkę v. s. Stefą Gedgaudienę ir linkime sėkmės naujose pareigose. (ib)

• Antanas Kalvaitis, eilę metų pardavinėjęs nekilnojamą turtą, šį mėnesį pradėjo dirbti Turner Realty įstaigoje, kuri yra 185-tos gatvės rajone. Antanas Kalvaitis specializuoja s i ūkių pardavime bei rekreacinių žemių investavime.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

• APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

General housework, 1 day a week, reliable, conscientious. Heights area. Bus line. Adults family. Call: 381-1661.

GENERAL FACTORY OPENINGS

(Immediate)

Exceptional opportunities with a growing, well-established, Long County equipment manufacturer in a full air conditioned facility. Promotion and expansion have directed to the following openings which include an excellent base salary and complete benefit package.

SET-UP "A" (2)

(Days and Nights). Requires working knowledge of machinery of small parts to set-up production equipment.

MAINTENANCE "A"

(Days)

Must be able to do electrical work, knowledge of pneumatic and hydraulic circuitry with general exposure to plumbing, carpentry and welding.

TOOL & DIE MAKER

Approved apprenticeship and/or journeyman experience required to sketch and build complicated tools, dies, jigs, fixtures and special equipment.

APPLY IN PERSON
Employee Relations Dept.
Between 9:30 a.m. or 1 to 3 p.m.
or phone 511-9600. Ext. 333

CURTIS INDUSTRIES

A CONGOLEUM COMPANY
34999 Curtis Blvd.
Eastlake, Ohio 44094

Equal Opportunity Employer M/F (13-14)

DIRVA

• **Lietuvių Fondo valdyba** visiems LF nariams išsiuntė apie 4000 laiškų, kuriuose kviečia į 1980. V. 3 narių 17 suvažiavimą, Chicagoje. Ten yra bendraraštis, darbotvarkė, įgaliojimas, finansiniai 1979 duomenys ir kt. Kartais LF nariai tokių laiškų negauna. Tad turėtų tuoj pranešti LF 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

• **SLA prezidentas Povilas Dargis** pakviestas į Baltuosius Rūmus dalyvauti balandžio 11 d. fraternalinių organizacijų vadovų konferencijoje, kur žodį tars prez. Carteris.

• **Regina Ingelevičienė**, 74 m. amžiaus, mirė kovo 31 d. New Yorke. Nuliūdime liko vyras dr. Vladas Ingelevičius, dukros Marija Vygaudienė, Regina Kudžmienė ir sesuo Eugenija Rytėnienė su šeimomis.

• **Christofer J. Peters** su žmona Regina (žymantaitė), Dirvos nuoširdūs rėmėjai New Yorke, tarnybiniais reikalais išskrido porai savaičių į Angliją.

• **Lietuvių Fondo suvažiavimas** ir vakariinė įvyks š. m. gegužės 3 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Nauji nariai ar papildę įnašus 100 dol., gauna 1 bilietą nemokamai. Įnašai priimami ir bilietai gaunami

Lietuvių Fondo būstinėje, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Ill. 60629, telef. 312-925-6897.

Vakariinės metu bus rodomas filmas iš Lietuvių Fondo veiklos.

• **Dr. Vaclovas ir Emilija Čekai**, iš New Yorke, dviem savaitėm atostogų išvyko į Laguna Beach, Kaliforniją pas dukrą Danguolę ir Algį Ratkelius.

• **Rimgaudas Kasiulis**, neseniai pasitraukęs iš Lietuvos ir apsigyvenęs Amerikoje, rašo Balfo vadovybei:

"Velykų švenčių proga su dėkingumu prisimenu Jūsų parodytą draugiškumą ir meilę, kurią patyriau pasitraukęs iš pavergtos tėvynės.

Dėkoju Jums už šalpą ir pagalbą rūpinantis mano atvykimu į Ameriką, ir suteiktą proga gyventi šiame laisvės krašte.

Dėkoju kun. Ansui ir dr. Adelei Trakiams už suteiktą tėvišką globą savo šeimoje, kurios dėka aš jaučiuosi, kaip savo šeimos narių tarpe."

• **LB Los Angeles apylinkės valdyba**, per išd. Rymanę Barauskaitę, atsiuntė Dirvai paremti auką 20 dol. dėkojant už gerą darbą lietuvių bei, linkint sėkmės ir toliau jį tęsti.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

BALFO Chicagos apskrities metiniame suvažiavime kovo 23 d., dalyvavo 109 įgalioti atstovai. Išrinkta nauja apskrities valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: Jonas Jasaitis — pirmininkas, Juozas Mackevičius — pirmininko pavaduotojas, Stasys Vanagūnas ir Feliksas Sereičikas — vicepirmininkai, Bronius Andriukaitis — išdininkas, Kostas Januška — sekretorius, Grožvyda Giedraitytė — protokolų sekretorė, Kostas Repšys — parengimų vadovas ir Kazimieras Rožanskas — parengimų reikalams. Suvažiavimas buvo darbingas ir kultūringas

C. Genučio nuotr.

Viktoras Laniauskas oficialiai patvirtintas Rider's Digest Azijos laidų vyr. redaktoriumi nuo š. m. kovo 1 d.

Laniauska

ALAIN de Lyrot, executive editor of Reader's Digest International Editions, announced today the appointment of Victor Laniauskas as Editor-in-Chief of the Reader's Digest Asia Edition. The appointment was effective March 1.

Mr Laniauskas, who joined the Asia Edition in 1978 as deputy editor, succeeds Anthony Paul. Mr Paul will continue to be based in Hongkong as a full-time roving editor for the US edition of the Reader's Digest.

Mr Laniauskas, an American from Cleveland, Ohio, holds a Bachelor's degree in English literature and a Master's in International Relations from Ohio State University.

He was awarded a Gannett Fellowship for professional journalists by the Asian Studies Department of the University of Hawaii in 1975. Before joining the Reader's Digest, Mr Laniauskas was news editor in the Philippines for United Press International and previously worked in UPI bureaus at Columbus, Ohio, New York, Hongkong and Bangkok.

The Asia Edition has a circulation of 250,000.

nimo Centro didžioje salėje. Paskaitą skaitys V. Vaitiekūnas ir bus rodomas laidotuvių filmas.

• **Respublikonų konvencijos komitetas** dėkoja L. Mažeikienei, Los Angeles lietuvių respublikonų klubo pirmininkei, už pareiktas sugestijas ir liudijimus, kurie bus patiekti platformos komisijai.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai parenti aukojo:

Dr. J. Mačiulis, Cleveland 7.00
E. Balčius, Delran 2.00
V. Vaitkevičienė, Chicago 5.00
Dr. V. Tauras, Chicago .. 7.00
I. Jakštys, Chicago 2.00
K. Tautkus, Melrose Park 2.00
K. Sušinskas, Villa Park 2.00
K. Dedulionienė, Cleveland 2.00
N. Linkus, Miami Beach 2.00
F. Navickas, Cleveland .. 5.00
Dr. S. Geštautas, Chicago 2.00
M. Gureckas, Waterbury 7.00
Dr. S. Ankudas, Baltimore 7.00
M. Rumbaitis, Lakewood 7.00
J. P. Nasvytis, Willoughby 7.00
J. Žostautas, Redington Beach 7.00
S. Bakūnas, Cleveland .. 7.00
Dr. D. Giedraitis, So. Elgin 7.00
V. Barauskas, Glendale .. 7.00
V. Čepukaitis, Cleveland 20.00
V. Kutkus, Dearborn 7.00
P. Kaspariūnas, St. Petersburg 7.00
V. Beleckas, Sunny Hills 7.00
S. Santvaras, Boston 7.00
V. Tomkus, Juno Beach 7.00
B. Siliūnas, Chicago 7.00
A. Šetikas, St. Catharines 2.00
I. Kučiauskas, Baltimore 2.00
S. Pabrinkis, Cleveland 7.00
A. Aleksis, Waterbury .. 5.00
Dr. A. Martel, Reno 7.00
A. Jonynienė, Detroit 7.00
F. Bočiūnas, Hartford .. 3.50
B. Simonaitis, Chicago .. 3.00

• **VI-ji Lietuvių Tautinių Šokių šventė** bus liepos 6 d., 2 val. popiet, International Amphitheatre, Chicago, Ill. Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International, krautuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 471-1424. Bilietų kainos: ložėje \$20.00, mezzanine \$14.00, \$12.00, \$9.00, ir \$7.00. Balkonas — \$15.00, \$12.00, \$9.00, \$8.00, \$7.00, ir \$4.00.

Banketas bus tą pačią dieną, 7 val. vak. Condesa Del Mar, 12220 So. Cicero Ave., Alsip, Ill. Bilieto kaina — \$18.00. Stalai po 10 žmonių. (Šventės programos šokėjai bilietus užsisako per savo grupių vadovus). Bilietus užsisakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival.

J. Lozoraitis, Cleveland 2.00
J. Gaižutis, Detroit 7.00
E. Čigas, Lakewood 7.00
E. Janulis, Cleveland 7.00
P. Pažerūnas, Melrose Park 2.00
M. B. Abromaitis, Toronto 7.00
J. Švarcas, Eastlake 10.00
P. Pukys, Nottingham 7.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Mylimam Vyruui ir Tėvui, buv. ilgamečiui Apeliacinių Rūmų pirmininkui,

JONUI GUDAUSKIUI

mirus, p. STASEI GUDAUSKIENEI, dukrai LAIMAI KALLAS ir jos vyrui BENUI, nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Janina Bukaveckienė,
Irena ir Tadas Bukaveckai
su šeima

Buvusi Sibiro tremtinė

ROŽĖ BITĖNAITĖ-MORKIENĖ

gim. 1900 m. kovo 4 d. J.A.V., Philadelphia, Pa., mirė 1980 m. vasario 22 d. Tytuvėnuose, palaidota vasario 25 d. Šiaulėnuose, greta savo vyro Viktoro mirusio prieš 16 metų.

Morkiai, buvo susipratę ir stiprūs ūkininkai, gyveno savo ūkyje Mantviliškių km., Šiaulėnų v., Šiaulių apskr. Po antrojo pasaulinio karo, visa šeima buvo išvežta Sibiran prie Irkutsko.

Nuliūdime Lietuvoje paliko dvi dukras, du sūnus, būrį anūkų ir brolių gyv. J.A.V.

Ilsėkis ramybėje.

• **Lietuvių Krikščionių Demokratų S-gos konferencija** įvyks š. m. gegužės 24-25 d. Chicagoje, šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus renkamas centro komitetas, garbės teismas ir revizijos komisija.

• **Prez. A. Stulginskio** mirties dešimtmečio minėjimą rengia Pedagoginis Lituanistikos Institutas š. m. gegužės 4 d. 3 val. p. p. Jau-

IMMEDIATE OPENINGS
FOR EXPERIENCED INDIVIDUALS IN FOLLOWING POSITIONS:

**MECHANICS
PAINTERS — ALUMINUM & YACHT
ALUMINUM SHIPFITTERS
WELDERS — ALUMINUM & STEEL
ELECTRICIANS**

Interviews — Hours 9 a.m. to 3 p.m.

LANTANA BOATYARD, INC.

808 North Dixie Highway, Lantana, Fla. 33462

305-585-9311

An Equal Opportunity Employer